

FOAIA POPORULUI

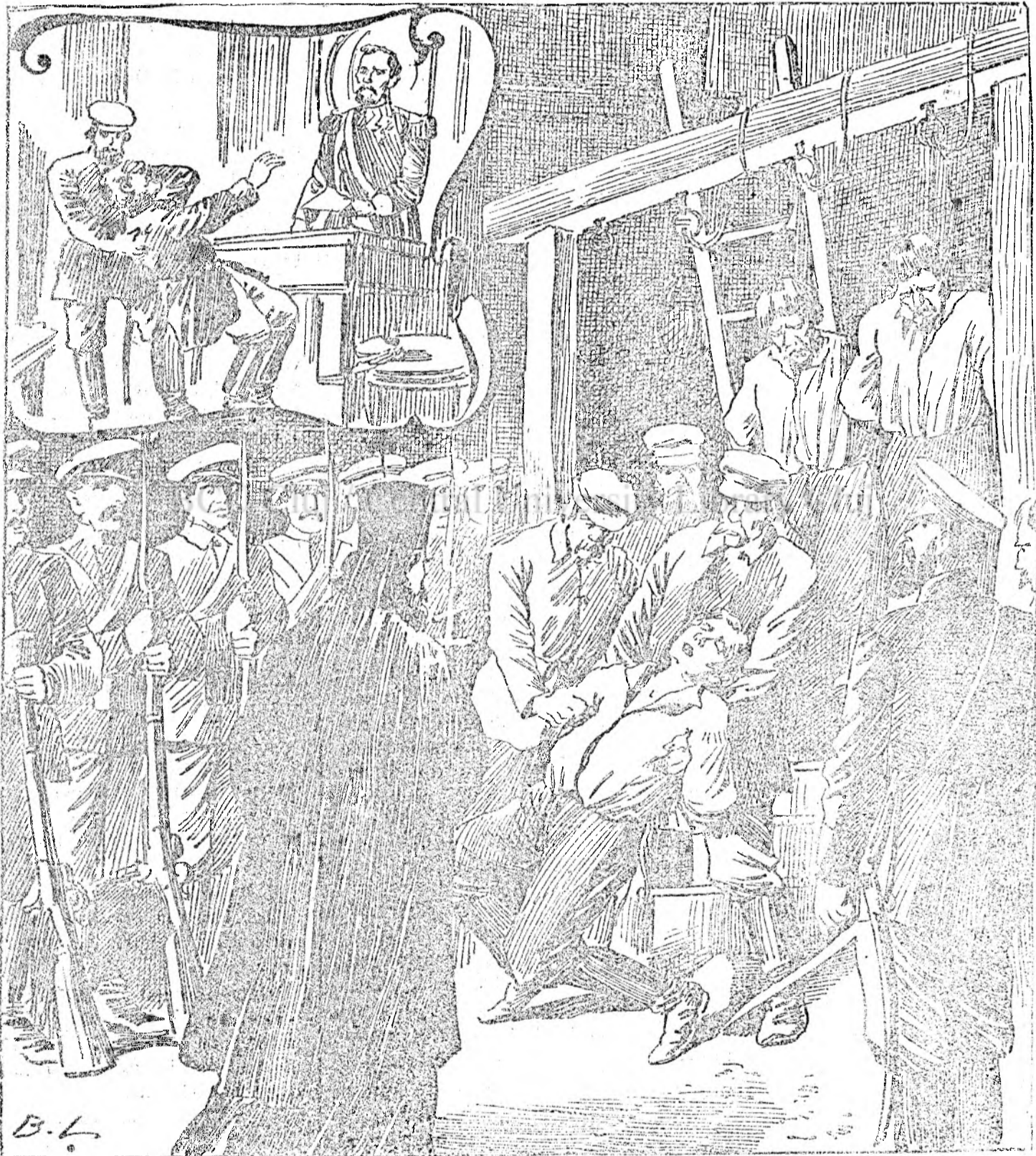
Prețuri abonamentului:
 Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
 Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
 România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
 Abonamentul se face la „Tipografia” H. Keltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apăre în fiecare Duminică.

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str.
 Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
 a treia-ora 10 bani.

Esecutarea revoluționarilor.

Sunt groaznici și neiertători revoluționarii ruși, dar' tot așa de aspru purced și deregătorii față de ei. Cei cari sunt prinși, sunt osândiți și executați fără cruțare. Chiar acum sunt numite judecătorii anume, cari judecă asupra revoluționarilor.

Judecătorii din Moscva a pertractat zilele aceste procesul a lor cinci tineri, cari în 20 Sept. c. au făcut spargere în un magazin de oglinzi și au dus de acolo 400 de ruble. Banii, firește, aveau să fie folosiți pentru sco-

puri revoluționare. Ei au fost prinși, când fugeau și judecătorii i-a osândit pe patru inși la moarte și pe unul la temniță pe viață. Osânda a fost executată fără cruțare.

Unul din osândiți, Mozorov, un tiner de 19 ani, a cerut să vie la el un preot, și acestuia i-a mărturisit, că el s'a amestecat între revoluționari, fără să bage de samă și în urmă n'a mai putut scăpa de ei. Inainte de a fi executat, a amețit și așa a fost omorât. Astfel s'a dovedit, că Mozorov a fost un slab

revoluționar, căci dacă intri în șirul revoluționarilor trebuie să-ți tragi samă cu moartea.

Alți doi osândiți, Gavrilov și Smirnov, s'au purtat foarte curajos și în minutul execuției au strigat: »Trăiască revoluția«!

Chipul nostru ne arată scenele de execuție. Jos se vede tinerul Mozorov, iar' de asupra e tatăl său, care venise să ceară eliberarea feciorului și aflând că a fost deja executat, a amețit și era să cază jos, dacă nu-l prindea un polițist.

„Călindarul Poporului“ pe 1907.

A apărut »Călindarul Poporului« pe 1907 cu cuprins bogat și împodobit cu frumoase ilustrații. Cine vrea să aibă o călăuză bună, o călăuză românească, să cumpere »Călindarul Poporului«. E făcut anume pentru trebuințele poporului nostru.

Intre ilustrații amintim: portretele Șaguna, Metianu, Regele și Regina României, Dr. Teodor Mihail, Oct. Goga etc.

Costă 40 bani și porto 5 bani.

DIETA.

După vacanțele de vară, în 10 Oct. c. s'a intrunit de nou dieta. Ședința primă a fost formală, dar' totuși s'au petrecut în ea lucruri de interes.

După-ce prezidentul dietei, Iusth a prezentat diferite acte, sosite în decursul verii, a raportat deputatul Haviár, că comisia a patra de verificare a verificat mandatele deputaților Dudits și Dr. Alecsandru Vaida-Voevod, cari fuseseră atacate cu protest.

A luat apoi cuvânt prim-ministrul Wekerle, și a arătat programul de muncă al dietei.

Wekerle a spus, că în ședința de Vineri guvernul va prezenta proiectul de budget, iar' ministrul de comerț va prezenta cinci proiecte, cari toate predându-se comisiilor vor putea apoi fi luate la discuție.

Au urmat apoi interpelațiile. S'au făcut două interpelații. Una a făcut-o deputatul Szemere, în chestia presei, iar' a doua a făcut-o deputatul nostru Dr. Vaida-Voevod.

Interpelația lui Szemere pe noi de-a dreptul nu ne împoartă. Nu ne împoartă din cauză, că foile noastre românești nu trăiesc din subvenții, ale noastre trăiesc dela popor și redactorii lor nu pretinde plăți mari.

Szemere a arătat, că foile ungurești nu le susțin abonații, ci statul, erarul, băncile etc. în formă de așa, că aceste publică anunțuri, pe cari le plătesc bine, dar' se înțelege, că apoi foile și atârână de cei ce le plătesc.

Anunțurile — zice Szemere — sunt în parte mare pictus masculus. Așa d. e. se publică mersul trenurilor, numai ca statul să aibă titlu de a plăti unele foi, cari apoi se joacă așa cum cântă el.

Așa statul și diferite întreprinderi plătesc sume grozave la foi. Fabrica Ganz din Budapesta d. e. plătește la foi, ca taxe de anunțuri, preste 90 mii de cor. pe an.

Statul apoi le face și alte favoruri. Szemere spune, că este foaie ungurească, care are câte 24 de bilete libere de călătorie pe trenuri.

Aduce apoi Szemere și date despre banii plătiți foilor de cătră stat.

Așa »Budapești Napló« capătă pe an 8700 cor. »Budapești Hirlap« 3500 cor. »Ujság« 7000 cor. »Népszava« 2800 cor. »Pesti Hirlap« 3500 cor. Pester Lloyd 9000 cor. etc.

Aci deputatul nostru *Cortolan Bredicianu* a intrerupt pe Szemere, spunând următorul adevăr:

— Foi naționaliste nu sunt între cele plătite, aceasta o constat.

(Strigăte din stânga: Foile naționaliste sunt plătite din București.)

Szemere arătând mai departe cum foile astfel plătite scriu la poruncă tot ce li se cere, falsificând adevărul, întrebă:

— Aceasta e civilizația modernă maghiară? Unde e procurorul? Nu mai există legea de presă? În urmă întrebă pe primministrul, că în era aceasta »nouă« nu are de gând guvernul să încete de-a plăti mai departe foile.

Primministrul Wekerle a răspuns îndată, spălându-și mâinile și promițând, că guvernul de acum nu va merge pe calea guvernelor de mai nainte.

Recunoaște însă în cele din urmă, că și guvernul de acum plătește unele foi cu »bani mărunți«, adică cu bani puține, unde e lipsă, d. e. foi din provincă pentru »contracarea agitațiilor naționaliste«.

Interpelația lui Szemere a desvilit una din multele rane, de cari suferă Ungaria și în deosebi poporul maghiar, ajuns în ghiarele Jidovilor.

Wekerle în răspunsul său diplomatic a spus multe de toate, dar' n'a pus degetul pe rană. Trebuia să zică și să recunoască în plinul dietei, că presa Ungariei e jidovită, că cu puține excepții foile ungurești sunt în mâni jidovești. Și dacă ar fi spus-o aceasta, urma de sine clarificarea, că de ce foile »ungurești« umbă după subvenții.

Neașul maghiar își servește patria și lucrurile publice cinstit și fără plată. Jidovismul însă a intrat adânc în șirurile aceloră, cari conduc azi Ungaria.

Să vede aceasta și din strigătele deputaților Unguri la constatarea deputatului nostru Bredicianu. Ci-că noi foile române capătăm subvenție din București. Sărmanii, ei nu-și pot închipui că cineva poate servi patriei și națiunii sale fără subvenții, fără plată!

Interpelația lui Szemere, cum am zis, a arătat de nou o stare deplorabilă a celor dela cârmă.

A doua interpelație a făcut-o vrednicul nostru deputat, Dr. Alecu Vaida-Voevod. El a zis, că de astă dată nu voiește să vorbească ca *deputat naționalist*, ci ca *deputat al țării*.

Aceasta a fost destul, ca prezidentul să l intrerupă și să-i spuie, că »în acesta sală numai ca deputat al țării poate vorbi.« Tot istoria veche, că adică deputații nostri nu sunt deputați naționaliști nu sunt deputați ungari, ci maghiari. Lumea prezidentului Iusth vrea să se înșele și dacă așa vrea, e treaba ei.

Dl. deputat Vaida a cerut drepturi pentru fecnei și posibilitatea, ca și femeile să se poată cultiva liber.

Cu aceasta s'a sfârșit prima ședință a dietei.

Sibiu, 12 Octomvrie n.
Congresul național-bisericesc al bisericei noastre gr.-or. române, care se întrunește tot la trei ani, este convocat pe 1/14 Oct. la Sibiu.

Convocatorul e următorul:

IOAN, din îndurarea lui Dumnezeu archiepiscop al bisericei ortodoxe din Transilvania și metropolit al Românilor gr.-ort. din Ungaria și Transilvania.

Presfinșilor frați episcopi, venerabilelor conzistoare eparchiale, onorabililor deputați congresuali, iubitelui cler și popor din provincia Noastră metropolitană: dar și milă dela Dumnezeu și salutarea noastră cordială!

Având în vedere §§. 151 și 152 din Statutul organic, convocăm și prin aceasta declarăm de convocat congresul ordinar național-bisericesc al provinciei Noastre metropolitane la biserica Catedrală în Sibiu, pe Dumineca ce cade în 1/14 Octomvrie a. c. la 9 ore înainte de amezi, în care și după terminarea ritualelor bisericesti va urma numai decât deschiderea congresului și se vor începe lucrările conform regulamentului afacerilor interne.

Dat în reședința Noastră archiepiscopescă-metropolitană în Sibiu, la 22 Sept. (5 Octomvrie) 1906, Ioan Metianu m. p., archiepiscop și metropolit.

Sinod archidiecezan. »Unirea« vestește, că sinodul archidiecezan, prorogat în anul 1904, e convocat pe ziua de 22 Noemvrie n. a. c., pentru continuarea ședințelor.

Inspector național. În Bucovina s'a creat un nou post de inspector național de țară pentru toate scoalele române. În acest post a fost numit dl. Dionisie Simionovici.

Statua dela Caransebeș. Duminecă a fost desvilită statua M. Sale în Caransebeș. Pe M. Sa l-a reprezentat archiducele Iosif. Au fost de față o mare mulțime de popor și episcopii nostri Popea și Hossu-Vorbirile și totul a mers ungurește.

Fispani abziși. Fispanul Făgărașului, Banzner a spus în congregația comitatului Făgăraș, că în curând se va retrage din postul său. Cine va fi urmașul lui, nu se știe încă.

Fispanul Brașovului Székely a abzis, și de nou fispan în Brașov a fos numit proprietarul din Treiscaune, contele Mikeș.

Espozul lui Wekerle. Vineri a prezentat în dietă primministrul Wekerle proiectul de budget al țării pe 1907, tinând din acest prilej o vorbire, cu care ne vom ocupa în nrul viitor.

Din România.

Manevrele.

Manevrele regale române se încep la 15 Octomvrie n. sub conducerea Regelui Carol și se sfârșesc la 19 Octomvrie cu o mare revistă a trupelor, la care va lua parte și Regina. Manevrele vor avea loc între Ploești și Buzău.

„Impăratul Traian“.

România s'a mai îmbogățit cu un frumos și mare vapor, care va purta

cel mai ilustru nume din trecutul nostru, numele de »Împăratul Traian«. Botetul vaporului se va face în 16 Oct. c. în fața de față a Regelui Carol și a ministrilor.

Statua lui Alecsandri.

Am pomenit și de alte ori, că marelui nostru Alecsandri li se ridică o statuă în Iași. Statua acum e gata și desvălirea se va face în 27 Oct. n. c. La serbările, ce se vor da din acest prilej, va fi de față și Regina.

Dela espoziție.

Escursionistii Olteni, cari au fost primiți cu mare căldură în România, au depus cununi la statua lui George Lazar și Mihailu Viteazul.

— Acum espoziția e cercetată și de țărani din România. Săptămâna trecută au vizitat o 375. de țărani din județul Roman.

DIN LUME.

Parlamentul Persiei.

În 7 Oct. c. a fost deschis parlamentul persan, de către Șahul Persiei. La deschidere au luat parte diplomații, fruntașii statului, preoțimea și reprezentanții armatei.

În vorbirea de tron, cetită de guvernatorul din Teheran, se zice, că Șahul se ocupă de 8 ani cu gândul de a da constituție Persiei. Crede, că poporul persan e destul de copt, ca să se guverneze pe sine.

Vorbirea a fost primită cu mare plăcere.

Din Rusia.

Primministrul Stolipin a declarat, că duma viitoare se va întruni în Februarie anul viitor.

Dorința guvernului este, ca să poată lucra în înțelegere cu duma, dacă însă dumă nouă se va purta ca cea veche, va fi și ea disolvată. Alegerile se vor escrie în curând.

Țarul a sosit acasă de pe apele finlandeze, dar Țarina și copiii au plecat în Germania, la Darmstadt, de unde e Țarina. În Darmstadt s'au luat măsuri deosebite, pentru siguranța familiei domnitoare rusești.

Afaceri învățătorești.

În curând se întrunesc în două locuri, în Blaj și Bistrița învățătorii noștri gr. cat. Se întrunesc, ca să discute lucruri pedagogice, din sfera învățământului, dar de astădată se va discuta și chestia urcării salarelor.

După informațiile, ce le avem, învățătorii noștri în afacerea aceasta vor întâmpina greutăți, dar aceasta se nu-i descurajeze. Până acum am ajuns atâta, că chestia e pusă la ordinea zilei. Do-vadă, că și organele oficioase se ocupă cu ea. »Telegraful Român« scrie în loc de frunte un articol, din care dăm următoarele, pe lângă părerile unora din cei mai valoroși învățători de ai noștri:

Comunele cele mai avute bisericesti se caute și din mijloacele lor proprii să contribuie la îmbunătățirea salariului învățătoresc, iar de comunele mai sărace se se îngrijesc dieceza respectivă, creând, ori unde există, augmentând fondurile școlare eparhiale, pentruca din acestea se se poată face ameliorarea salariului învățătoresc în comunele sărace bisericesti. E

o datorință aceasta, dela împlinirea căreia nu ne putem subtrage, fără a ne face vinovați de periclitarea școalelor noastre confesionale și a bisericii noastre naționale.

Augmentarea fondurilor acestora s'ar putea face, atât prin colecte benevole cât și prin dotarea lor cu anumite procente din venitele celorlate fonduri eparhiale, ori apoi pe alte căi potrivite și stabilite din partea eparhiilor.

Nu putem însă să ne spunem și părerea, că paralel cu aceste măsuri sunt datori și învățătorii înșiși să și îmbunătățească venitele, prin cultivarea grădinilor de pomi, de legume, prin puțarea unei economii raționale rurale, prin scrieri literare etc., etc., tot atâtea izvoare din cari învățătorii altor confesiuni scot venituri frumoase. Câți învățători nu sunt chiar dintre ai noștri dela sate, cari ocupându-se cu pomologia, legumăritul, apicultura, etc. au ajuns la izvoare bune de câștig, și au putut crește câte 2—3 fii pe-la școalele din orașe. Alți învățători iarăși din rodul grădinei școlare, aflătoare în folosința lor, își provăd casa peste tot anul cu cele de lipsă. Ba sunt unii, cari în lipsă de pământ învățătoresc, iau pământ în arândă, și cultivându-l bine și rațional, își formează izvor bun de venit.

Când dar' atragem atențiunea celor în drept asupra dorinței juste a învățătorilor noștri de a li-se îmbunătăți salariile, nu putem să nu le punem la inimă și acestora, precum și preoților, râvna de a căuta întâiu ei să și îmbunătățească singuri soarta și venitele, prin muncă și sârguință.

I.

Frați învățători!

Causa ardentă ce ne-am pus de gând a o îndeplini, tot mai bine și mai îngrabă să apropiem de realizare. Ameliorarea sorții noastre nu se mai poate amâna de pe-o zi pe alta. Cuțitul a ajuns la os și nu mai putem răbda mai mult. Ziva cea mare și însemnată pentru noi va răsări în curând pe orizont. Chestia aceasta, precum și determinarea zilei Congresului e o temă prea grea de resolvat. Numai vreo câți-va învățători nu o pot isprăvi, dacă nu cu toții vom sta întru ajutorul lor.

Fraților la Blaj pe zilele de 23—24 a lunii Octomvrie stil nou e convocată adunarea generală a învățătorilor gr.-cat din diecesa Blajului. La această adunare ia parte din fie care protopopiat câte 2 învățători ca delegați. Ar fi tare consult, ca și din alte diecese române gr.-or. și gr.-cat. ale Ungariei să se presinte cel puțin câte (4) patru colegi români mai chemați și devotați, pe zilele acestea la Blaju, spre a se pune în conțelegere cu acei colegi din diecesa Blajului și a defige odată în unire ziua, programul și locul unde se ne ținem Congresul dascălesc. Iar decisiunea lor va fi valabilă pentru toți, și pentru tot statul învățătoresc din Ungaria. Dar' mai ales acei colegi, cari sunt favorizați de soarte cu o stare materială mai bună, vor îndeplini și o sfântă datorință față de noi, dacă nu prețetează a se presenta la Blaj pe terminul mai sus, unde vor avea să hotărască asupra îmbunătățirii sorții tuturor învățătorilor români din Ungaria. Căci se nu uităm fraților, ce bine ne prinde nouă un salariu mai bun ori cât de bogăți se fim, dar' cu atât mai bine la bătrânețe o penziune mai mare:

ca cum am avea-o după un salariu numai de 600 cor. s'o primim.

Fraților, nu lăsați acest prilej bun din mână, fără ca să mergem la Blaj din fie care diecesă câte 4 învățători. La revedere în Blaj pe 23—24 Octomvrie stil nou. Georgiu Clugudean lav.

II.

Fraților învățători!

Pe zilele de 23—24 st. n. ale acestei luni e convocarea generală a »Reuniunii învățătorilor gr.-cat de Alba-Iulia și Făgăraș«.

Ar fi de dorit, ca cu acest prilej să ne prezentăm în număr cu mult mai impunător, ca ori și când altă dată. O cere aceasta dela noi menirea și scopul pentru care ne am dedicat carierei dascălești și o cer chiar și interesele noastre cele mai vitale.

În coloanele acestei foi de un timp relativ destul de lung se tractează cu mult interes salarisarea învățătorilor și cu drep cuvânt.

Strigătele noastre desperate și drepte trăbuie să umple de îngrijire pe toți binevoitorii acestei țări, așa că meritul nu ni-se mai poate contesta și e de datorința noastră ca lupta începută se o sfârșim cu bine. Pentru aceasta, de urgență propun și vă rog fraților învățători din vasta noastră archidieceasă presentați-vă la adunarea generală ce se va ținea în Blaj, cu o zi mai dinainte, așa că în 22 curente, și cel mai târziu la oara 2 d. a. se ne concentrăm în fața sau chiar în institutul nostru preparandial.

Gândul meu este, că adunându-ne aicea se ne sfătuim cu toții asupra celorce vor urma, și aceasta întrunire se și formeze în înțeles restrâns, un fel de congres extraordinar.

De aici apoi vom bate la inimile autorităților noastre bisericesti și ne vom ști afla calea pe care se purcedem.

Până atunci însă se ne formulăm propuneri, memorii etc. și lucru de căpătenie, se ne prezentăm ca un corp compact, cult și numărös. Adunările despărțămintelor încă să se țină numai după aceasta consfătuire.

Așa dar', cu aceasta ocaziune, nu numai cei oficioși și 2—3 neoficioși, ci vie toți, dar' toți aceia cărora le zace la inimă mântuirea noastră din ghiara sărăciei.

Salutându-vă pe toți cu dragoste colegială, până la revedere, rămân al vostru frate,

Isidor Dopp.

III.

Primind invitare atât din partea redacțiunii acestei foi cât și din partea st. coleg Clugudean, că ce zic la »Chestiunea învățătorescă« apărută în nr. 32 al »Foi Poporului«, permițându-mi timpul m'am hotărât a satisface acestor dorințe.

Am cetit în foile române, dar' mai cu samă în aceasta foaie, părerile multor colegi, dar' celea mai multe m'au disugustat, căci erau prea esagerate, ear' unele ridicole chiar. Unii poate scriu la chestie și numai se se laude, că și ei au zis ceva, pe când dacă și își ceteau manuscriptul cu înțeles, până nu-l da destinațiunei, sigur îl arunca.

Dar' nu mai lungesc vorba și zic cumcă dacă vedem starea miserabilă a învățătorilor români peste tot, nesmintit ar trebui să exclamăm într'una: urcare de salar de cel puțin 1200 cor. căci munca prestată e grea și lipsele sunt multe. Azi trebuie clase multe, examene grele, spese însușite ca în trecut, ear' dascălul trebuie să fie la nivelul chemării sale și să merite numele de luminător al poporului. Azi nu mai umblăm cu zeche de lână și cioareci, căci ne desprețuiesc. Lumea a înaintat și zeu și noi trebuie să ne acomodăm ei, ca să nu fim arățați cu degetul.

Chestiunea cu urcarea salarului la 800 cor e o chestiune veche. Învățătorii din arhidieceza Blajului o știu aceasta, căci de doi ani li-e înaintată cererea la Prea Veneratul Ordinariat din Blaj, numai cât nu s'a dat încă răspuns. Ca un semn de răspuns la aceasta grea chestie s'a dat cu ocaziunea adunării generale a învățătorilor gr. cat. din arhidieceza în anul 1905: vorbirea Excelenței Sale a Metropolitului Dr. Victor Mháy. Era într'una accentuată lucrarea rațională a pământului. Semn acesta că chestia e grea de deslegat. Vezi bine, mulți dintre învățători erau rău supărați, că după atâta studiu și spor ce fac, în loc de răsplătire sunt îndrumați să lucreze pământul. Ba chiar mulți ziceau: atunci de ce am învățat? Dacă lucrăm pământul trebuie să lipsim din școală; dacă purtăm economie întinsă, datorința față de școală n'o putem împlini, s'apoi eacă controlorii ni's la spate. Un ceas numai nu te află în școală și ai pățit-o. Trebuie să îți alegi dară: ori învățator ori plugar.

Acestor vorbe trebuie să le dăm crezământ, căci le vedem minut de minut.

Până aci toate-s bune și așadar să cerem urcarea salarului învățătoresc.

Când omul voințe a face ceva, totdeauna trebuie să știe înainte cam în ce chip, s'ar isprăvi aceea. Chiar și aci cu urcarea salariilor trebuie să ne rugetăm, că oare de unde să ni-să urce salariile?

Eu văd și cred pe deplin că Metropolitul nostru ar face totul pentru învățători, dar' dacă nu-i putere sunt și liji a ne îndulci cu alte sfaturi.

Statul ne-ar ajuta până la un timp și pe când ne-ar fi mai bine în cărău, ne-ar răsturna. Statul îți dă ajutorul cu o mână, dar' cu cealaltă îl ia.

Fie-mi permis a aduce cazul chiar a st. coleg Ciugudean. Dinsul ar fi supărat, că deși senatul școl. unde servește ca inv. și a dat învoierea ca întregirea să se ceară dela stat, totuși Prea Ven. Consistor n'a voit să aprcabe acest paș.

Prea Ven. Consistor aceasta n'a făcuto din răutate, ci după chibzuința sa cea mai bună. În cât știu st. coleg Ciugudean are încă ajutor de stat cam 300 cor. plus primul cuinquenal, prin urmare 400 cor. ear' de i-să făcea întregirea avea 600 cor. (Să fiu scuzat dacă greșesc, dar' asta tot e un exemplu bun). Azi st. coleg Ciugudean o duce bine cu insp. școlar, dar' că peste un an cum a ducea-o nu știm. Destul că numai ceva de nu i-ar con-

veni, ar esepționa școala și pe inv. apoi s'a isprăvit cu ajutorul statului. Statul se poate gândi și așa: De ce se dau eu la o școală confesională ajut de 7—800 cor. pe când cu acești bani pot aproape susține un învățator de al meu. Venind acestea cazuri înainte: învățătorii și-ar pretinde salarul, comuna bis. n'ar avea de unde plăti, prin urmare școala e pierdută.

Deci urcare de salar cu ajutorul statului se nu poftim, căci ne primejduim pe noi și școlile noastre.

Să pretindem urcarea salarului, dar' din alt loc. Unde se poate din repartiții, ear' unde nu, din alte ajutoare.

Mișcarea aceasta a învățătorilor sigur nu era, dacă organele superioare întocmeau lucrurile de cu vreme pentru scoaterea regulată a salarului învățătoresc. Când aceasta s'ar fi întâmplat, nu am auzi atâtea vâlcăreli.

Spre liniștirea tuturoră zic, deși nu-s competent: să așteptăm cu nerăbdare adunarea din Blaj din acest an, unde sigur se va vorbi de aceasta. Prea Ven. Consistor cred că va da răspunsul convenit, pe care știindu' i ne vom putea acomoda.

Ca de aci încolo vom avea a luera mai mult pentru cauza învățătorescă, să ne înbucure faptul că s'a făcut alianța învățătorilor (statutele sunt la guvern spre aprobare).

De o cam dată atâta.

Chimu.

Serato de-ale meseriașilor români.

Un act ideal, un act de înaltă recunoștință din partea Reuniunii sodalilor români din Sibiu, am semnalat Joi la 27 Sept. n. c., în ședința literară a 9-a. Dl. v. prezid. Poponea prin o cuvântare măduoasă, scoțând în relief progresele, ce Reuniunea sodalilor le face în toate trebile meseriașilor nostri mai ales, de când aceasta e condusă cu atâta abnegațiune de actualul ei prezident, dl. Vic. Tordășianu, aminteste, că Reuniunea în semn de mulțumită și recunoștință, n'a fost în stare să-și manifeste într'alt mod grațitudinea sa atunci, când prezidentul nostru a ținut să pășească la taina căsătoriei cu distinsa profesoară Eugenia Iovescu, decât întemeiând un așezământ, de numele căruia să lege pentru vecie numele iubitelui prezident și al soției sale, așezământ de roadele căruia să beneficieze fetele sărace, fiitoarele soții de meseriași. Nu sumele ne'nsemnate, zice dl. Poponea, pe cari noi, din sudoarea feței le-am rupt la întemeierea »Fondului Victor și Eugenia Tordășianu« pentru înzestrarea fetelor sărace și cu alipire către Reuniune, constituiesc faptul recunoștinței, ci partea ideală, numele și menirea fondului, carea în veci va reaminti binefacerea, de cari părtaş ne-a făcut bunul nostru prezident. Predând libelul cu suma de 56.50 cor., dorește, ca fondul în scurtă vreme să fie în stare a îmbia ajutoare fiitorilor membri, cari vor lega căsătorii.

Dl. notar S. Dăca, care a avut sarcina grea a adunării sumelor, baza fondului, predă 5 cor., dăruite de oaspeții nou căsătoriților membri ai corului, Panfilie Crișanu, sodal lăcătuș și Ana Ciontea, la cununia căroră corul mixt a executat cântările ocazionale.

Dl. Tordășianu, luând în primire libelul, mulțumește pentru noua surprindere făcută de iubiiții meseriași, promite a apela la toți oamenii de bine pentru înmulțirea fondului și

totodată depune în numele său și al soției sale, 38.50 cor., drept completare a fondului la suma de 100 cor.

Vorbind despre importanța acestui fond, ne numinează cele peste 20 cazuri căsătorii legate între membrii Reuniunii cu fete din cor și asigură, că ajungând fondul să poată fi activat, numărul căsătoriilor va crește spre întărirea și înflorirea noastră a tuturoră.

(Va urma.)

Convocare.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. »Mariana« își va ținea adunarea generală luni în 22 Octomvrie st. n. a. c. în Bistrița (Besztercze) în șala școlii conf. gr.-cat., la care se invită cu stimă a lua parte atât domnii membrii cât și on. public interesat de cauza învățămîntului.

PROGRAMA:

1. Membrii la 1/8 oare a. m. asistă în corpore la serviciul divin în biserica gr.-cat. din Bistrița.

2. La 9 oare deschiderea adunării.

3. Esmiterea comisiunilor: a) pentru verificarea protocolului; b) pentru înscrierea de membrii noi; c) pentru criticarea prelegerei practice.

4. Lecțiune practică de 1/2 oră din comput cu elevii cl. I. prin membrul Antoniu Domide, prof. preparandial în Gherla și în legătură cu această o esplicare pedagogică a metoadelor celor mai noue și logice.

5. Raportul anual despre activitatea reuniunii.

6. Raportul casarului și pertractarea preliminarului de buget pe 1907.

7. Raportul comisiunii cenzurătoare.

8. Citirea disertațiilor: a) »Statul învățătoresc și înălțarea auctorității lui«, prin Gavril Hordoan, învățator gr.-cat. în Bileag. b) »Rolul și datorința femeii în educațiunea de astăzi« prin Virginia Grivase, învățătoare gr.-cat. în Borgo-Tiha.

9. Raportul comitetului asupra propunerilor date acestuia spre studiere de către adunarea generală din anul trecut și pertractarea proiectului de statute pentru fondul de înmormântare a membrilor ordinari a acestei reuniuni.

10. Raportul comisiunilor de sub pct. 3, lit. b), c).

11. Pertractarea propunerilor insinuate la președinte cu 24 oare înainte de adunare.

12. Satorirea timpului și locului pentru adunarea generală viitoare.

13. Alegerea amploiașilor reuniunii pe un nou period de 3 ani.

14. Inchiderea adunării.

Năsăud, la 27 Septemvrie 1906.

Presidiul reuniunii învăț. gr.-cat. »Mariana«:

Ciril Deac, vicar. for. episc.
președinte

Clement Grivase,
secretar.

Altoi de vânzare.

Comitetul central al »Reuniunii române agricole« pune în vânzare Luni în 15 Octomvrie n. c. dela ora 9 dimineața mai multe sute altoi meri de 4 ani, bine formați și de soiuri alese. Vânzarea se face sub conducerea membrului din comitet, dl. Teodor Andreiu, în grădina din Walckmühlgasse Nr. 10, cu prețul de 50 bani în sus bucata.

Sibiu, 8 Octomvrie n. 1906.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu«.

Fantaleon Lucuța,
prezident.

Vic. Tordășianu,
secretar.

„Foaia Poporului“ — foaie politică.

Nou abonament la „Foaia Poporului“.

In 10 Octobrie e. se deschide dieta și deputații noștri vor lua parte la discuții.

„Foaia Poporului“ va aduce vorbirile și luptele lor politice, și mersul politicii la noi.

Ca doritorilor de cetire se putem înlesni abonarea „Foi Poporului“, deschidem ca de obicei și ca 1 Octomvrie a. e. un nou abonament la „Foaia Poporului“.

Abonamentul e de două feluri, anume:

1. Se poate abona „Foaia Poporului“ pe o jumătate de an, din 1 Oct. până în Aprilie.

Prețul acestui abonament e 2 cor. 20 fl.

2. Se poate abona foaia pe 3 luni, din 1 Oct. până în 31 Dec. a. e.

Prețul acestui abonament e 1 cor. și 10 bani.

Atragem luarea aminte a cetitorilor și în deosebi a iubiților noștri țărani asupra „Foi Poporului“, care e făcută anume pentru ei și este cât se poate de ieftină.

Abonații primesc la sfintele sărbători ale Crăciunului un frumos dar de Crăciun, trebuincios în fiecare casă.

Cu acest prilej facem luători aminte pe iubiții noștri cetitori și asupra „Bibliotecii Foli Poporului“, făcută anume pentru popor. Au apărut până acuma 8 broșuri, fiecare costă 20 bani. Toate opt 1 cor. 60 bani și porto 10 bani. Banii se pot trimite de odată cu abonamentul la foate.

Asemenea se poate trimite și prețul la „Calendarul Poporului“ pe 1907, care a apărut, cu cuprins bogat și ilustrații frumoase.

Prețul unul exemplar 40 bani și 5 bani. porto.

Soia la expoziția din București.

Intre articoli economici din România, planta de nutreț *Soia*, își are și ea pavilionul seu la expoziția din București, aranjat de marele propagator al prăsirei Soiei în România, *Dr. A. Urbeanu*.

Pavilionul a fost deschis săptămâna trecută și în el se află espuse de dl Urbeanu mai multe produse (mâncări) din aceasta plantă, care credem, că va deveni un prețios articol de hrană și la noi.

Cu prilejul deschiderii, dl comisar *Dr. I. Istrati* a ținut o vorbire mai lungă, recomandând *Soia*, ca plantă de nutriție pe lângă cucuruz și între altele a zis următoarele:

»Soia a întinpat până acum greutatea de a-se răspândi, pentru-că oamenii n'au știut cum s'o întrebuințeze. Oameni cu tragere de inimă se formăm o societate pentru a răspândi *Soia* la sate.

»Ca un început pentru această propagandă pun la dispoziție un teren și o casă la Câmpina, unde în fiecare *Duminecă* se se predea modul de a găti bucate din *Soia*. Și aci se vor putea aduce anume țărance, din fiecare sat câte una.

»Cu soia nu trebuie să se facă experiențe. Ea crește pretutindeni în România și s'ar putea zice că e încetățenită la noi. În această privință am făcut și eu însumi o experiență.

»Până ce vom putea crește din nou vite de lapte, până ce vom putea renoua imăsurile noastre, până atunci să ne folosim de însușirile extraordinare ale soiei«.

După deschiderea dl *Dr. Urbeanu* dând diferite explicații, a oferit persoanelor de față diferite produse ale soiei, frumos și gustos pregătite: mămăligă, pâne, colaci, turtă, lapte, brânză, ulei etc.

Toată lumea a rămas surprinsă de gustul plăcut al diferitelor preparate și aproape nu și credea ochilor, cum toate aceste au fost pregătite din boabele ce se află închise în păstăile numitei plante.

— Eată un îndemn de-a ne gândi și noi la prăsirea Soiei, în această lume scumpă.

A XVI-a expoziție de vite

aranjată de

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu“.

I. Programul

expoziției de vite, ce se va ținea *Duminecă*, la 21 Octomvrie n. 1906 în comuna *Săsciori*.

1. Cu scop de a înainta economia de vite, „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului“, va aranja la 21 Oct. n. 1906 în comuna *Săsciori*, o expoziție de vite împreună cu distribuire de premii în bani.

Expoziția se va mărgini de astă-dată la vite cornute cu excepțiunea caprelor.

2. Expoziția se va ține în ziua amintită, începând dela 10 ore înainte de amiază și până la 1 oră după amiază, când va urma premiarea.

Expoziția se va ține pe locul numit „Zăvoiul comunal“.

3. La expoziție nu se primesc decât vitele locuitorilor din comunele *Săsciori*, *Cacova*, *Sebeșel*, *Laz*, *Deal*, *Loman*, *Răchita* și *Căpâlna*.

Pentru vitele aduse afară de *Săsciori* se cer pasapoarte în regulă.

Cerând trebuința proprietarii au să dovedească, că au ținut înșiși vitele în timp de $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

Oile trebuie espuse în grupe de cel mai puțin 3 capete, altcum nu se premiază.

4. Primirea vitelor în expoziție se face prin comitetul aranjator local, care va publica din parte-și dispozițiunile luate. — Comitetul poate refuza primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

La fiecare vită respective grupă de oi să alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzând numărul curent, etatea vitei și numele proprietarului.

5. Esponenții sunt îndatorați a purta înșiși grije de vitele lor și a le da hrana trebuincioasă.

6. Se vor distribui douăzeci și nouă de premii în suma totală de 200 cor., datorite de comisiunea economică a comitatului Sibiiu, și anume se vor distribui următoarele premii:

Grupa I. Bovine de prăsilă (rassa indigenă și străină.)

a) tauri de 3—5 ani: 1 premiu de 16 coroane;

VESELIA.

Foia glumească a „Foi Poporului“. —

Dacă n'a avut mai mult.

— Anecdota. —

Nu știu când, dar știu c'odată
Un Țigan din Mihăiești
Mi-să duse să slujească
La boieri în București.

Și mergând în cale lungă
Însătit și mort de foame
Întâlnește într'un codru
Un domn și vre-o două doamne.

»Să vă deie domnul bine
Și la mulți ani bucurie
Zile lungi, viață lungă
Să trăiți în boeria.

Dați-mi, fie-vă pomână
O bucată, ori vre-un ban

Că-s flămând, de gândești doamne
Că nu am mâncat de-un an«.

»De n'ai mâncat, — zise domnu, —
Io nu te pot ajuta,
Că suntem drumari ca tine
Și-apoi noi ce vom mânca?«

»De i așa, apoi jupâne
Las' că 'ndată mi-li da.«
Și cum zise, mi-l înhață
Până sufletu și-l da.

Judele prinzând de veste
C'ăst Țigan din Mihăiești
A făcut omor de oameni
Când a mers la București.

Deci mi-l prinde și-l întrebă:
»Spune-mi drept, adevărat,
Că la domnu ce-l uciseși
Câți gologani ai aflat?«

— »Câți să aflu, — numa unu,
Numa unu am aflat«.

— »Și nu ți'o fost ție milă,
Și nu ți'o fost și păcat.

Să omori omu pe cale
Pentru'un biet gologan slut?«
— Ce să fac, — zise cioroiu —
Dacă n'a avut mai mult «

Teodor A. Bogdan,
Inv. în Bistrița.

Mărunțișuri.

Cum a furat Țiganul calul.

— Apoi cum de mi-ai furat tu calul, mări Țigane? întrebă Românul pe Țigan care ședea pe cal în tîrg.

— Apoi hașa, om de cinste, alduiască Dumnezeu cinstea și fața d-tale, că io veneam la tîrg pe ulița cea strîmtă, unde calul hăsta era culcat de-a crucișul uliții. Acum eu voiam să-i trec pe la cap: mă mușcă: vreau să-i trec pe urmă pă din napoi: ma lovi; atunci ma gândii ca sa trec pasta el, însă când era un picior al meu dincoaci, unul dincolo, calul sa sculă cu mine, o porni în goana și nu se oprî decât haici în tîrg, mîncate-ași.

b) vaci de 3—8 ani: 1 premiu de 12 cor., 2 premii de câte 10 cor., 1 premiu de 8 cor. și 1 premiu de 6 cor.;

c) junci, junice și tăurenci de 1—3 ani: 1 premiu de 10 cor., 2 premii de câte 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.;

d) viței și vițele de 1/4—1 an: 1 premiu de 8 coroane, 2 premii de câte 6 cor. și 2 de câte 2 cor.

Grupa II. Oi de prăsilă.

a) berbeci de 1—5 ani: 1 premiu de 10 cor. și 2 premii de câte 8 cor.;

b) noatini din 1906: 1 premiu de 6 cor. și 2 premii de câte 4 cor.;

c) noatine din 1906: 1 premiu de 6 cor., 2 premii de câte 4 cor. și un premiu de 2 coroane.

d) oi de 1—5 ani: 1 premiu de 8 cor. și 2 premii de câte 6 cor.

II. Premiarea.

1. In scopul premierii, comitetul central al Reuniunii agricole a ales juriul consistător din domnii: Pantaleon Lucața, I. Schöpp, primpretor în Sebeșul-săsesc, ca reprezentant al comisiei economice comitatensé; Ioan Chirca, Petru Draghici și Dr. Ioan Stroia, toți din Seliște; Romul Simu, Vic. Tordășianu, Dr. Petru Șpan, Vasile Stan, Oprea Șteflea și Andreiu Teodor, toți din Sibiiu; Ioan Popescu din Sibiiel, Iacob Bogdan, Pavel Precupescu, George Aleman și George Morariu, toți din Săsciori; Vasile Preda și Ioan A. Oancia, ambii din Cacova; Vasile Duvlea lui Iosif, Avram Zemora și Pavel Pêrvu, toți din Sibiișel; Ioan Cucuian, Ilisie Colhon și Savu Cătana, toți din Laz; Ioan Moga și Cosma Tonescu, ambii din Căpâlna; Vasile Bădilă, Ioan Bogdan și Vasile Coman, toți din Deal; Ioan Alisie, Nicolae Petrașcu și Petru Cucuian, toți din Loman; Iepure Ioan, Prodan Ioan și Voina Ioan, toți din Răchita. Membrii absenți, sau impedețați dela vot, se înlocuiesc prin suplenți.

2. Nu este iertat a funcționa nimenea ca juror, când este vorba de vitele proprii sau de-ale rudeniilor mai deaproape.

3. Juriul ia în primire lista generală a vitelor espuse, examinează pe rând și cu deosebită luare aminte fiecare vită și apoi se consultă asupra premierii, îngrijindu-se ca publicul și esponenții să nu înruiască cătuși mai puțin asupra hotărârilor de luat.

4. In ședința, ce urmează esaminării vitelor, membrii juriului se consultă din nou și se pronunță, dovedind îndreptățirea propunerilor și apoi hotărând cu majoritate absolută de voturi.

Președintele votează întotdeauna. La cas de voturi egale decide soartea.

Asupra fiecărei premieri se votează deosebit.

5. Esponenții de premiat se petrec în o listă separată, care, odată stabilită, se subscrie de președinte și secretar, precum și de alți doi membri ai juriului.

6. Impărțirea premiilor urmează a se face în mod sərbătoresec, ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului și comitetului aranjator, a esponenților și publicului întrunit.

Esponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelui în rubrica: „Adevăresc primirea în regulă a premiului“.

7. Secretarul juriului se însărcinează a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul, scris de președintele și secretarul juriului, se păstrează în arhiva Reuniunii.

III. Dispozițiunile de premiare.

A. In general.

1. Scopul expoziției este mai ales a urni și încuragea adevărata propășire în economia vitelor. Drept aceea, în privire se va lua nu atât intențiunea vedită de a străluci cu vite de paradă, ci mai cu seamă buna chibzuro în alegerea vitelor de prăsilă, hărnicia și inteligența dovedită în realizarea scopului urmărit.

2. Prin urmare vitele, altcum defectuoase încâtva, se pot premia în rënd cu vitele oare-cum desvârșite. Intervenind împrejurările de mai sus, chiar și întâietate se va da vitelor de a doua mână. Dar' nici măcar în totala lipsă de alte mai bune nu este iertat a premia vite hotărît rele sau având scăderi însemnate.

3. Astfel, dacă cutare grupă nu cuprinde îndestule vite vrednice de premiat, premiile, ce ar prisosi se pot destina pentru o altă grupă. Premiile, cari din una sau altă cauză nu s'ar fi împărțit, se înapoiază Reuniunii.

4. Aceia, cari au prăsit ei înșiși vitele, vor avea întâietate față cu aceia, cari au espus vite prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie 3/4 de an cel puțin.

5. Acelaș esponent nu poate dobândi decât un singur premiu în aceeași grupă. Față cu cel premiat în cutare grupă, concurenții din altă grupă au întâietate, presupunând, că vitele lor sunt deopotrivă.

B. In special.

L Bovine (viței, vaci, tauri)

1. Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele, cari întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față cu vitele corcite se va da întâietate vitelor de rassă curată.

2. Intre scăderile, cari nu îngăduie premiarea, se numără: trup bolnăvicios, murdar, cum și scăderi, care supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urite etc.)

3. Ca semne de lapte mult se consideră trup prelungit, piept larg și foale șerpuit de vine groase; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gros, înzestrat cu păr scurt și moale și având 4 țife moi, deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțire și privire blândă.

4. Ca bune de îngrășat sunt a se considera mai ales vitele trunchioase, cu capul mic, oase subțiri, piept larg și cărnos, șolduri îndepărte, coapză lătărăță, piele mișcăcioasă, păr moale.

5. Ca bune de muncă se consideră mai cu seamă vitele osoase, cu picioare cam lungi, piept larg și rotunzit, șolduri puternice, copite sănătoase, mers vioiu și regulat.

II. Oi.

1. Întâietate se cuvine mai ales oilor mari, cărnose, lăptoase și bogate în lână frumoasă și subțire, moale și lungă, deasemenea se cuvine întâietate oilor de soiu vestit și însoțite de mici cu blană aleasă.

2. Rassa țigaie și stogoșe se preferă rasei bârsane (țurcane).

Din ședința comitetului central al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului, ținută la Sibiiu, în 19 Septembrie n. 1906.

Pant. Lucața,
prezident.

Vic. Tordășianu,
secretar.

Poesii populare.

— Adunate de pe ici de pe colea. —

Greblate și netezite
Și la lume împărțite.

de Partenu Giurgescu.

(Urmare și fine).

Ala ști necazu bine
Care-l trage ca și mine,
Ala ști necazu meu
Care-l trage ca și eu.

De-ar avea pământu toarte
Eu cu mândra l'aș întoarce,
De-aș avea de ce-l ținea
Cu mândra l'aș răsturna.

Voie bună când și când
Supărarea nu-mi dă rënd,
Voia bună mi se gată
Supărarea umblă roată.

Neci nu fur, neci nu omor
Nu pot trăi în Ponor,

Neci nu spânzur, neci nu bat
Nu pot trăi 'n al meu sat.

Săracă barbă cărunță
Ce copilă te sêrută,
Barbă sură, pe mărgele
O vai de zilele mele.

De când beau cu mândra'n șopru,
Mi-o mâncat carii colopu.

Sărăcia, neaverea
Bea la crismă cu muerea,
Inchină la pungă goală:
Sê trăești straiță ușoară.

Haida mândruță în lume
Nu-i popă se ne cunune
Numa-i noi cu vorbe bune,
Este unu 'n Huedin

De cunună om străin
Tiner fuiu
Minte n'avuiu,
Bêtrâniuu,
Și bolunziuu.

Bade, pălărie nouă
Nu ținea calea la două,
Ci-o ține numai la una
La care-i pune cununa.

Ce te legeni bradule
Bradule mălinule?
Ce te legeni așa tare
Fără vânt și fără boare?
Da cum nu m'oi legăna
Că mâne dimineață
Vin trei meșteri din trei lături
Cu trei hoțe de sêcuri

Sê mă taie
N trei sfârtaie
Sê mă pue pe trei cară
Sê mă ducă'n altă țară
Sê mă facă temnicioară,
Temnicioară robilor
Voie bună domnilor,
Temnicioară la voinici
Supărare la părinți.

Cum să împlătim orzul de bere?

(Urmare și fine.)

III. Toba vatămă ori sfărimă boanele:

1. Când se învârtește mai repede de cum ar trebui.

2. Când toba nu e bine așezată și unii dinții sunt puși prea sus.

Toți dinții în toba trebuie să fie așezați la aceeași înălțime.

3. Când coșul stă prea aproape de toba. În cazul acesta trebuie să-l lărgim.

4. Când coșul nu este asemenea, ci la un capăt este mai aproape de toba decât la celălalt.

În cazul acesta ne uităm pe găurile, cari sunt de laturile mașinei și-l potrivim bine.

IV. Când mașina e nouă și dinții nu sunt tocți, e bine dacă mai lărgim coșul mașinei și așa împlătim.

V. La mașinele folosite dinții sunt mai tocți la mijloc decât la capete. Dinții astfel neegal tocți nu împlătesc bine, ear' dacă apropiem coșul de toba, dinții la cete două capete a lor vatămă ori sfărimă grăunțul. În cazul acesta puțin dinții tobei la cele două capete netocite și îl facem asemenea, sau punem pe toba alții noi.

Dacă vârful dinților din coș e tocit, atunci îi scoatem afară, îi ascuțim și facem asemenea.

VI. Când mașina e nouă așezarea coșului o facem după cum ne arată împărțirea, ce se află pe laturea mașinei. La mașinile vechi împărțirea aceasta nu este sigură, de aceea ne uităm pe găurile, ce sunt de ambe laturile mașinei de împlătit, cum este așezat coșul și grijim ca în întreaga lui lungime să fie asemenea.

Când și de ce zdrobește boanele aparatul de curățit țepele?

Dacă toba nu vatămă ori zdrobește boanele și totuși aflăm în sac boane zdrobite ori vătămăte, atunci vina o poartă aparatul de curățit țepele.

Aparatul de curățit țepele vatămă sau chiar zdrobește grăunțele:

I. Dacă este prea tare. Aceasta se întâmplă, când boanele rămân în el mai mult decât ar trebui.

Aparatul de curățit țepele are o ușiță ținută în cumpănă prin o greutate. Ușa aceasta se deschide îndată ce se adună pe ea o anumită greutate de grăunțe. Putem dar' să întocmim ușa aceasta așa, ca să se deschidă și când ajunge deasupra ei o cantitate mai mică de boane. În chipul acesta rămânând boanele numai vreme mai scurtă în aparatul de curățit țepele, nu sunt vătămăte.

II. Când cuțtele aparatului de curățit țepele sunt noue. Atunci încă lăsăm să rămână boanele în aparat numai puțin timp.

Mai târziu cuțtele se tocesc și atunci boanele pot rămânea și mai multă vreme în aparatul de curățit țepele.

Dar nu ajunge să ținem numai îndrumările date până aci, ci este absolut de lipsă, ca economul ori mănutorul mașinei de împlătit să controleze și mai de multe ori pe zi, oare bine lucră mașina ori nu. Chiar de ar afla în sac numai un grăunț sfărâmat, trebuie să caute de unde vine. Cu ajutorul îndrumărilor descrise aci ușor poate da de cauza răului și o poate delătura.

Să nu ne pară rău de oboseala împreună cu controlarea, să nu ne grăbim, să nu ne prea silim cu împlătitul, pentru că ce am câștigat în cantitate, perdem în calitate.

De ce Anglia și Germania de pe același teritoriu aduce din an în an tot mai mult orz de bere în piață? De sigur aceasta nu este numai urmarea unei recolte bune, ci mai cu seamă a împrejurării că la împlătirea orzului de bere se țin de înțeleapta vorbă: puțin, dar bine.

Ca să fie orzul de bere bun, e de lipsă ca să iasă nevătămătat din mașina de împlătit.

Și aceasta și la noi o putem ajunge, numai puțină grijă să avem.

Grăunțele de orz să fie curățite de țepe, dar' să nu fie vătămăte și tocite. N'aibă frică economii, că ce perd la hectolitr în greutate, câștigă întreit în preț.

Să nu avem în vedere greutatea, ci bunătatea, nu cantitatea, ci calitatea, și atunci nu va trebui să aducem orzul de bere din străinătate, ci de acolo vor veni să ducă orzul nostru.

Să luăm seama cum împlătim orzul de bere!

SFĂTURI.

Stărpirea șvabilor. Aceste insecte neplăcute se pot stărpi cu acid arzenic de aramă (vermele de Schweinfurt). Acidul îl mestecăm cu făină și cu aceasta presărăm localul ocupat de șvabi, ori așezăm bucăți de sticlă provăzute cu făina amintită pe padiment, masă, dulapuri, lăzi etc. Această procedură trebuie repetată de atâtea ori, până când nu mai simțim nici urma acestor oaspeți hădoși, — fiind totdeauna cu cea mai mare băgare de samă, deoarece arzenicul e una dintre cele mai puternice otrăvi. (Econ.)

Știri econ., comerc., jurid., Industr.

Târgul de țară dela 4. Octombrie în Orăștie a fost cam slab cercetat — cum scrie »Libert.« — E drept că a și fost o zi urâtă, ploioasă, ca la țirg. Dar' cel de vite a fost destul de bun. Vitele au avut preț frumos: S'a vândut d. e. o păreche de boi din Beriului cu 1240 cor. (620 fl.)

Scumpirea hârtiei. Fabricile de hârtie dela noi și din străinătate au hotărât zilele aceste urcarea prețului hârtiei cu 10%. În timp scurt aceasta e a treia urcare de preț a hârtiei.

Starca sămănturilor. În jumătatea a doua a lunii Sept. a fost vreme ploioasă și recoroasă. În zilele 24—27 Sept. vremea s'a

răcit așa, încât a căzut zăpadă și în cele mai multe locuri a fost și îngheț. Vremea ploioasă a împedecat lucrările de toamnă, precum treieratul, scoaterea crumpelor, culesul cucuruzului, adunarea nutrețelor etc. dar' de altă parte ploile au fost priincioase sămănturilor de toamnă de orz și săcară și au rărit mult șoarecii de câmp, cari pe unele locuri au făcut pagube în bucate.

Înghețul și gerul ușor de câte-va zile a făcut pagube în cucuruz, pe unde n'a fost încă copt, apoi în pometuri, dar' cu deosebire în vii.

Culesul viilor s'a început deja și decurge acum. Rosta însă pretotindenea e mai slabă, decum se aștepta. Vremea nepriincioasă din toamnă a stricat mult strugurilor. În multe părți boanele s'au scuturat sau au putrezit.

Calea ferată. Beclean-Ilva-mică e pregătate. Trenul circulează deja între Beclean-Năsăud și se nădăduiește, că până la 1 Noiembrie c. va fi isprăvită peste tot, — după cum scrie »Rev. Bistr.«

FELURIMI.

Acul și bumbușca. Acul și bumbușca sau acul cu gămălie, cum se mai numește aceasta din urmă, își au și ele istoria lor.

Cea mai mare fabrică de ace se află în Birmingham (Anglia), unde se fac pe zi câte 37 milioane de ace și bumbuște. Celelalte fabrici engleze de felul acesta fac pe zi câte 17 milioane de ace, așa că în Anglia se fac și se espedează zilnic, în toate părțile lumii, 54 milioane de ace și bumbuște.

În Franța se fac numai 20 de milioane, iar' în Europa întreagă — cu Anglia cu tot — 84 de milioane.

Față de acest număr uriaș se naște întrebarea, că ce se alege din atâtea amar de ace și bumbuște? Răspunsul este, că o parte din ele se rup, multe se rod și se tîmpesc, dar' partea cea mai mare a lor se pierde.

O bumbușcă sau un ac ne pare așa de neînsemnat, încât zăririndu-l în praful de pe uliță, rar se întâmplă să-l ridicăm. Un statistician neamț a făcut socoteala, că dacă în Europa tot al treilea om ar afla pe zi câte un ac sau bumbușcă, s'ar aduna pe zi 84 milioane ace, în preț de 25 mii de franci.

Pregătirea acelor e interesantă. Deosebitele mașini din fabrică taie în aceeași lungime sirmele (drotul), apoi le face virf ascuțit, ear' la celălalt capăt le face urechi sau le pune gămălie, le alege și le înfige în șir frumos în hârtie.

Dacă privim acest lucru, care se face foarte regulat și fără greș, ni-se pare, că mașinile ar fi ființe vii.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Șard. Subscrisul în numele comitetului parochial gr. or. din Șard (tractul Sihușoarei) vin prin aceasta a mulțami mărinoșilor donatori aflători în America, cari au contribuit cu daruri în scopul nou zidindei noastre biserici.

Rugând pe bunul Dumnezeu să-i apere de toate primejdii, să le ajute și să-i învredni-

ciască aş putea vedea patria și familiile în deplina sănătate, îmi fac o plăcută datorie să a le publica mai jos numele.

Vasile Coman și Maria Coman, câte 2 dol., Ioan Coman 20 c. Dumitru Coman 50 c. Patriche Todoran, Achim Todoran și soția s'a Floarea Todoran, fiecare câte 1 dol. George Todoran și fiu Georgiță Todoran, Ioan Drăgiu, Nicolae Boian, Mihailă Freuzan, George Borcan, Ioan Borcan și Ioan Meheș, câte 50 c. Zacharie Coman 25 c. George Căpățâna, Dumitru Costantin și soția s'a Rivica Costandin câte 50 c. Niculae Todoran 1 dol. Vasile Nilea 50 c. Dumitru Nilea 50 c. Niculae G. Tușculă 25 c. Manoilă Lăpădat 50 c. Ioan Feruzan 25 c. Vasile Gligor 1 dol. Vasilie Savu, june 1 dol. Ioan L. Morari 50 c. Ioan D. Morari, Vasilie D. Morari, Nicolae M. Morari, Iraftei G. Morari și Szaly Iános, câte 25 c. Dobaii Mozes 10 c. toți din Hașfalău.

Vasile Lăpădat 1 dol. Floarea Lăpădat 25 c. Zachariă Bucur 25 c. Gerge Câmpean 1 dol. toți din Șărd.

Niculae Costandin 1 dol. Ioan Manta 1 dol. Ioan Urea, Nicolae Geaja și Vasile Lazăr, câte 50 c. Ucharie Gaja 25 c. Buzdugan Ferent 50 c. toți din Daneș.

Niculae Drăgiei 25 c. Ioan Maer 25 c. George Maer și soția s'a Ana Maer, câte 50 c. Nicolae Maer 25 c. Ilie Măria 25 c. Pavel Buzaș 50 c. George Pinteia 20 c. Niculae Bucur, George Șarban, Ilie Bărzea și Pavel Pinteia, câte 25 c. Niculae Laja 15 c. George Drăguș 25 c. Zacharie Dălbea 25 c. Ioan Bărsan 50 c. Niculae Andrei 25 c. Zacharie Drăgiei 20 c. George Morari 25 c. Ioan Lupă 10 c. Ioan Tenea 25 c. Petrea Diac și Ioan Diac, câte 15 c. Zacharie Sărbu 25 c. Titus Dragoș 15 c. George Șchiop 10 c. Zacharie Micu, George Cioata și Zacharie Pinteia câte 25 c. toți din Daneș. Ștefan Vlad 25 c. Lazăr Micu 50 c. Zacharie Baci, Ioan Stroian, Adam Aron, Pavel Robu, George Lazăr, Niculae Nuții, Ștefan Lopa, Iroftei Cristea și George Pinteia, câte 25 c. toți din Fuiaz. Ștefan Tamuleț, George Ilea, Ioan Ilea, Mihailă Zăblou, Mihailă Moldovan, Niculae Tomuleț, Ioan Șanta, Ioan Urs și soția Floarea Urs câte 25 c. Niculae Oltean 20 c. Niculae Seleușan și soția sa Ana Seleușan, Mihailă Hofnăr, Niculea Moldovan, Ioan Celemen, George Celemen și Ilie Celemen, câte 25 c. Ștefan Bogolea 20 c. toți din Sigișoara. Elisei Moldovan 22 c. Niculae Pitică 25 c. fiul Niculae Pitică, soția Ana Pitică, Zacharie Pitică și Niculae Pitică, câte 10 c. Iroftei Fleșar 25 c. Ioan Goga 20 c. Ioan Naeu 20 c. toți din Daia-Săsască. Ilie Costea 25 c. Ioan Maer 25 c. Filip Murza 15 c. toți din Vidacutul-Român. George Meheș 50 c. Ioan Ganea 25 c. Petru Maer 10 c. Vasile Angel 25 c. toți din Săcel. Ioan Oltean 20 c. Vasile Slămnicean 25 c. Niculae Albu 15 c. George Vinerean și Niculae Vinerean, câte 10 c. Iacob Prescean 15 c. Niculae Bărba și Ioan Giurgi, câte 10 c. toți din Mândra.

Ioan Olar 10 c. și Stan Grădinari 19 c. din Loamnaș. Simior Mintiliă 20 c. din Ladamoș. Niculae Crețu și Fazakós Iános, câte 25 c. din Alămor. Achim Șarban și Ioan Pupnea, câte 25 c. George Șchiop 50 c. din Cuciulata. Ioan Comanicu 20 c. din Venețaiade-jos George Savu 10 c. din Hendorf. Niculae Modoi 50 c. Ioan Dănașan 10 c. Telene. Zacharie Sărbu, Matifalău. Ioan Bucur Pulecu, Breaza. Ioan Cârnea, Sibiel. Niculae Dragomir, Valea și Dumitru Suci, Meșindorf, fiecare câte 25 c.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI.

Abonați „Foaia Poporului” pe pătrarul din urmă al anului curent.
Cetțiți avizul de abonament în numărul de azi.

Emigrarea la America. Toamna de obicei crește emigrarea la America. În Ungaria se vede aceasta de pe acum. Săptămâna trecută au emigrat din Ungaria 2589 persoane și anume: 516 Maghiari, 1230 Slovaci, 316 Svabi, 400 Croați 127 Români.

„Luceafărul” jubilar. Am amintit că cel din urmă nr. al frumoasei reviste literare »Luceafărul«, care de aci înainte ese în Sibiu, este un nr. jubilar, închinat domniei glorioase de 40 de ani, ai Regelui României.

Săptămâna trecută redactorii revistei, dnii O. Goga, poetul nostru și O. Tăslăuan au prezentat regelui acest număr jubilar, în castelul Peleş din Sinaia.

D-nii Goga și Tăslăuan au fost invitați apoi la dejun de Maj. Sa Regina-poetă »Carmen Sylva« în audiență mai lungă.

Doi în loc. Vestitul Max. Falk, conducătorul foii jidano-ungurești, »Pester Lloyd« scrisă nemțește pentru străinătate, se retrage dela foaie și în locul lui vin alți doi a fi cărmăcii »Pester Lloydului«, cinstiții jupâni Veigelsberg și Singer. Un Jidan se duce și vin alți doi în loc.

Foile Jidano-ungurești, scrise ungurește, le trag laude la toți trei.

Intre „ai noștri”. Lângă Kecskemét se aflau doue tabere de țigani corturari, Un fecior din o tabără a furat o lată din cealaltă tabără. De aci se vezi ciorobor și încăierare! Vitejii se trăgeau de cap și dădeau și pușcături cu revolvere. Poliția călări abia a putut răbși cu poporul lui Faraon și i-a dus pe toți la primărie, cu cățel cu purcel. Căpitanul orașului a lăsat să le taie la toți plétele lungi de păr, de ceea-ce așa s'au năcăjit »ai noștri«, în cât au hotărît, că vor da loc orașului, care are un așa căpitan.

Teatre arse. În Odessa a ars teatrul rusosc. Trei pompieri au perit în flacări și alți cinci sunt răniți.

— În Nancy (Francia) a ars total teatrul de acolo. Paguba e de 800 mii cor.

Moarte groaznică. »Drapelului« îi se scrie din Căpâlnaș (Bănat) următoarele: Prin moarte groaznică s'a slrșit în 3 Oct. n. la 6 ore viața gornicului dela domeniul-Mocsonyi, Alex. Căldăraș. Densul venind din pădure a aflat trăsura sa în țarină și luând frânele din mâna servitorului a mănăat caii și luând în trăsură și pe un alt gornic Șofiescu, au plecat. Pușca a răzimat-o de brațul stâng și ajungând într'o vale trăsura, a zocnit și pușca a lunecat între scândurile fundului trăsurii. El repede voia s'o tragă sus, dar din nefericire cocoșul s'a deschis și pușca s'a descărcat în brațul stâng și probabil și în arterii, căci abia a exclamat: »vai mâna mea, vai mâna mea« și a și fost mort. (Insuși s'a coborât din trăsură și apoi a căzut mort la pământ). Gornicul celalalt și servitorul înspăimântați abia l'au putut ridica în trăsură de frică și l'au adus acasă. Toată comuna era în mirare și n'a voit să creadă moartea lui. La dispoziția dlui Dr. Alex. de Mocsonyi, azi va veni medicul să constateze din ce cauză a murit așa repede. Căldăraș a fost abia de 38 ani, cel mai deștept țeran în comună, fost jude, epitrop, membru în com. par., mare conducător al poporului. Il jelește toată comuna, împreună cu soția sa și un fiu de 3 ani. Odihnească în pace!

R. M.

Uleful de pește, foarte greu de luat în urma mirosului și gustului său respingător, se poate căpăta acum în formă gustuoasă și ușor de mistuit, în forma renumitei »Emulsione a lui Scott« care se capătă în toate farmaciile.

Contra falzificatorilor de vinuri. Ministrul ung. de agricultură a dat un ordin, în înțelesul căruia vor fi pedepsiți cu suma de 600 cor. toți aceia, cari vând vinuri produse în mod neiertat. Acei producători de vinuri cari amestecă vinul cu apă sau cu alte fluidități oprite sau cei cari amestecă vinul cu treve sau vin de poame, sunt considerați de falzificatori de vinuri și se pedepsesc pe lângă pedeapsa în bani de 600 cor. încă și cu 2 luni arest, pe baza articolului de lege 23 din 1893.

Rabinul făcător de minuni din Sadagura, Israel Friedmanu, despre care am făcut amintire în nrul trecut, a reponzat.

Familia Friedman este o adevărată dinastie de rabini de un veac și jumătate. Cel dintâu rabin din aceasta familie a trăit în orașul Mezibos din Rusia, pela jumătatea veacului al XVIII. Certându-se cu credințioșii săi, s'a refugiat în Carpați. Copii și i-a crescut pentru cariera de rabin și ei, cum și urmașii lor s'au așezat prin Bucovina, Galiția și în Stefănești, în Moldova. Rabini din Sadagura în curând și-au câștigat nume de preoți sfinți. Dintre ei la mai mare veste a ajuns reponzatul Israel, la care se adresau Jidovii fanatici și cari credeau în boscoane, din toată lumea, cerându i sfaturi și îndrumări, pe cari le urmau orbește. Credințioșii apoi îl plăteau bine pe Israel, așa că el avea venituri mari, de milioane. El cheltuia pe an câte-o sută de mii de cor. pentru casa sa și dădea mulți bani și la sêraci, să înțelege numai la de aceia, cari erau de legea sui Israel. În anii din urmă însă îi se cam împușinase venitele, pentru-că s'au mai ivit și alți »rabini sfinți« prin Galiția și Bucovina, cari asemenea făceau »minuni« fără să le pese de Israel. De, gșeftul e gșeft!

Israel avea în Sadagura un castel frumos și când a murit, castelul îi era impresurat de sute de percionați, cari plângeau cu hohot.

— S'a dus Israelul nostru — ziceau ei, — ce va fi acum de lumea asta?

— O Israele, Israele, că n'ai mai putut trăi, să mai tunzi pe oile tale credințioase!

Cassă comunală jăfuită. Cassa comunală din Nereu (comitatul Torontal) a fost jefuită în una din nopțile trecute, furând din ea 14,400 cor. Hoții nu s'au aflat încă. Casarul a fost arestat.

Cutremur de pământ în Herțegovină. În Herțegovina se simt adeseori cutremure de pământ. Așa a fost acum în 3 Oct. în partea de mează-zi a Herțegovinei, cu deosebire în valea Narentei, pe la Mostar și spre răsărit pe la Bilek.

Morți de foame. În unul din cele mai bogate orașe din lume, în Londra, sunt oameni cari mor de foame. Din datele statistice cele mai noue se vede, că în anul trecut au murit de foame în Londra 48 de oameni. Și se poate, că numărul acesta e mai mare, deoarece nu toate cazurile se arată la poliție, care adună aceste date.

Vizită princelară. »Unirea« din Blaj scrie următoarele: Dumineca trecută a vizitat orașul nostru Alteța Sa Regală principele Maximilian, fratele regelui din Saxonia. Densul e preot și profesor de liturgica greacă la universitatea catolică internațională din Freiburg (Elveția). A fost oaspele Escel. Sale dlui metropolit, iar Duminecă seara a luat cina la părintele canonic Dr. A. Bunea. Alteța Sa a vizitat biserica catedrală, institutele de învățământ și în special capelele acestor institute. În biserica catedrală a scrutat timp mai îndelungat cărțile liturgice, arătându-se mare pricepător al liturgiei grecești. Luni cu trenul accelerat dela 9 ore a. m. a pornit cu insoțitorul seu, un preot armean, la București, de unde își vor continua călătoria de studiu la Constantinopol, Sofia, Veneția. Toți cei ce au avut fericirea să-l cunoască, i-au admirat pietatea și știința.

Cununii. Maria Apolzan și Augustin Mosivaș și Eugenia Apolzan și Mihail Turean își vor serba cununia Duminecă în 14 Octombrie st. n. 1906, la 2 ore p. m., în biserica gr.-orientală din suburbiul inferior, din Sibiu.

Mamă desperată. O nevestă tină din Abaujszántó (Ungaria) și-a ridicat așa copilul din leagăn, încât mititelul a murit. Biata mamă s'a intrista așa de tare, încât s'a spânzurat în podul casei.

Al 95 și 96-lea. Cassariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu« a solvit ajutorul statutar după reposesații membri Ioze-
fina Binder și Ana Comșa.

Acestea formează cazurile 95 și 96 lea de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare Sibieni.

La expoziția de copii, pe care Reun. rom. agricolă sibiană o aranjează Duminecă în 14 Oct. n., în comuna Apoldul rom., pre um aflăm, comisia higienică a comitatului Sibiu va fi reprezentată prin fizicul comitatenz dl Dr. Henric Schuller. Distinsul medic dl Dr. Stefan Erdélyi, salutând ideea aranjării de expoziții de copii, carea va servi drept mijloc de apropiere pentru medicii noștri, a dăruit 3 exemplare din opul valoros al său: »Cartea sănătății.« Comitetul Reuniunii invită pe cât mai mulți la participare.

Caz de moarte. Subscriși cuprinși de adâncă durere facem cunoscut tuturor rude-nilor, amicilor și cunoscuților noștri trista veste despre repausarea neuitatului și mult iubitului nostru frate, cumnat și unchiu, Sabin Cerbu preot gr. or. or. în Părău, după grele suferințe, împărtășit cu Sf. Taine a în-cetat din viață în 5 Oct. c. la carele 8 în al 31-lea an al etății, al 7-lea al veduviei și al 7-lea al preoției. Rămășițele pământești s'au depus spre odihna vecinică Duminecă în 7 Octombrie st. n. în cimiterul comun. din Părău, Aspasia și Elena Cerbu cumnate, Ioan, George, George, Iulius, Elena, Aurelia nepoși și nepoate, Grigore și Traian Cerbu frați. Anastasia Oana și Magdalena Comaniciu surori.

Dela »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«. La fondul de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare s'au mai făcut următoarele daruri: Constantin Moga, sodal măsar, fost membru al Reuniunii, actualmente în America, 4 cor. 80 bani (un dolar), Teodor Oilea, compt. (Câmpeni) 29 bani Vasile Nețsa, paroch (Mărtinești), Dem. Axente, cul.-tip., fiecare câte 20 bani, Dr. G. Morariu, medic și soția sa Adela, (Turnu-Severin) 1 cor. 86 aani, Nicolae Vlăd-Stețar, ales paroh în Jina 1 cor. Dr. Aurel Crăciunescu, întârit profesor definitiv la sem. »Andreian«, 5 cor. La același fond au mai dăruit Victor și Eugenia Tordășianu, în memoria decedatei lor rudeni Carolina Ciora, născută Țura (Gurasada), 2 cor., Maria Bogorin n. Imbăruș și Aurelia Bogorin în memoria tatălui, respective moșului Petru Imbăruș 5 cor.: d-soara Iulia Binder, în memoria mamei sale Iosefina, 2 cor. La fondul »Victor și Eugenia Tordășianu, Pentru înzestrarea fetelor s'erace și cu alipire către Reuniune«, au dăruit Dr. Aurel Crăciunescu, din privilegiul definitivării sale ca profesor sem. 10 cor., Nicolae Adamovici, paroch (Bucium-Poeni), 5 cor. La fondul »Masa învățătorilor«, dl Ioan Popaiov, sodal măsar, fost membru al Reun., acum în America, 4 cor. 80 bani. (1 dolar).

Apel. Fiind hotărît a pune sub tipar »hora mortului« rog pe onorații colegi, cari au lipsă de ea să mă onoreze cu abonamentul ei, care e de 1 cor. cu postă cu tot. Sunt 225 versuri parte culese, parte compuse. Acum se vîd, cari m'au încurajat cu vorba, ce vor face cu ajutorul. Abonamente primesc până în 1 Nov. când voi pune-o sub tipar. Adresa: Ioan Abrudean K. Tarjan, Bihor.

Nr. 8. A apărut Nr. 8 din »Biblioteca Foi Poporului«, cu următorul cuprins: Edip, nenorocitul regé din Teba; Roata norocului; Turnul cu comorile; Preste țeri și preste mări, povestiri istorice de Silvestru Moldovan. Prețul 20 bani și porto 5 bani.

Toate 8 numerele 1 cor. 60 bani și porto 10 bani. Bani se pot trimite de odată cu abonamentul la »Foaia Poporului« sau cu prețul »Călimdarului Poporului«, care va apărea în câteva zile.

A apărut: Carte de cetire germană, cu exerciții de traducere și de conversațiune, compuse pe baza lecturii, de Ioan Bunea, profesor gimn. pentru clasa V. și VI. gimn. Editura librăriei Ciurcu în Brașov. Prețul 250 cor.

Și nesfârșit. Foaii »Revista Bistr.« îi s'a intentat proces pentru o notiță cu titlul »Mișcări mari în țară« publicată în preajma alegerilor de astăprimăvară.

„Productul natural uleiului de pește, ca mijloc de cură“. Deja antecesorii noștri știau, ce putere de vindecare are uleiul de pește, și că, dacă îl luăm regulat, ce servicii face singuraticelor organe ale corpului omenesc. Acest fapt s'a susținut până azi. Știința medicală până acum n'a putut avea un product artificial, ca substitut, care să se apropie baremi succesului de vindecare a uleiului natural de pește. Acesta natural a avut ca urmare, că și azi, după sute de ani, uleiul de pește e considerat și folosit ca un mijloc de de casă și de cură de rangul prim.

Rafinarea gustului prin anumite curățiri face să dispară repulsiunea, ce exista altcum la luarea uleiului de pește, și azi se poate constata, cu deosebire la copii se poate face observația, că uleiul de pește aproape în toate cazurile se ia cu plăcere. Un product căruia în ce privește gustul și bunațea nu îi se poate pune ușor alătura un altul, posedem noi în preparatul »Iodella«, care de mulți ani se prepară de farmacistul Vilh. Lahusen, în Brema, sub numele: Uleiul de pește-iod-fer »a lui Lahusen.« Insigniul »Iodella« l-a primit productul prin o improscolare de patent oficioasă, care are să scutească îndosebi pe pacienți de imitații și să le ofere siguranța, a primi veritabilul preparat Lahusen.

»Iodella« este unul din puținele mijloace, care în urma bunței sale, s'a susținut durabil în medicină și a arătat efect bun surprinzător la scrofula, morbul englez și lipsa de sânge. Noi nu ezitam a designa »Iodella« ca un amic în oadaia bolnavului și știm, că o probă va confirma deplin cele zise de noi. Cu deosebire sunt favorabile succesele, dacă facem o cură mai lungă, care se poate începe în ori ce timp.

Ar trece preste cadrul acestai articolaș, dacă am voi să cităm și numai puține din multele scrisori de recunoștință; despre aceste dau informațiile cele mai bune tipăriturile fabricantului.

»Iodella« se capătă în toate farmaciile.

Producțiuni și petreceri.

Corpul didactic din Apoldul de jos va da o reprezentație teatrală împreună cu dans, Duminecă în 14 Octombrie n. după espoziția de copii, în sala școlii cea mare. Venitul curat e destinat bibliotecii școlare. Inceputul la 7 ore seara. Prețul de intrare: benevol. Oterte marinimoase se primesc cu mulțămită și se vor publica.

Unelte economice.

Vestim pe economii noștri, că comitetul nostru central pune la dispoziție spre folosire, pe lângă purtarea cheltuelilor de transport, plugul sistem Sack și grapa de fânate (mușchi)!

Uneltele se dau cu preferință membrilor Reuniunii locuitori în comunele, unde asemenea unelte nu s'au folosit până acum, și se iau în primire dela subscrișul secretar. Aceste unelte la dorință se pot cumpăra dela Reuniune cu preț convenabil.

Sibiu, 5 Octombrie n. 1906.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Pant. Lucuța,
prezident.

Vlc. Tordășianu,
secretar.

Din public.

Onor.

»Transsylvania«

bancă generală de asigurare mutuală
Sibiu.

Subscriși prin aceasta venim a aduce mulțămitele noastre băncii »Transsylvania« pentru corecta licvidare și asemnarea grabnică a despăgubirilor pentru incendiul din 17 Septembrie 1906 și o recomandăm cu toată căldura, ca una dintre cele mai bune și culante bănci de asigurare.

Sibiu, în 28 Septembrie 1906.

Popoviciu Ioan m. p.

Zăgoni István m. p.

Bobelnean Liva m. p.

226 1--1

Nici o osteneală sau cheltuială

nu cruțăm la cumpărarea materiilor brute pentru prepararea Emulsiunii Scott, numai să asigurăm calitățile în adevăr prime și cele mai bune de oleu de pește și de hipofosfiți de var și natron. Aceste materiale exclusiv de clasă primă sunt apoi prelucrate prin procedura proprie a lui Scott, care se distinge prin dibăcie tehnică și prin curățenia cea mai exemplară și produsul e nu numai gustos și foarte ușor de mistuit, ci și de efect extraordinar, cu mult mai bun decât oleiul obicnuit de ficat de pește. În toate cazurile de slăbiciune, fie corporală, fie în urma boalei, fie pacientul bărbat dezvoltat sau copil, este Emulsiunea lui Scott totdeauna un mijloc neîntrecut de întărire.

Pentru veritabila emulsiune a lui Scott garantează semnul adaus aici, un pescar care duce pe spate o știucă mare.

Cu provocare la această foaie, trimițând înainte 75 fil. în marce postale, servește cu sticlă de model

Dr. BUDAI EMIL, »Stadapothek«
Budapest IV. Váci-utca 34/50.

Prețul sticlei originale coroane 2.50.

Să capătă în toate farmaciile. 24 1--2

Să poate căpăta în tot locuri

Kalodont

68 31-42 a lui Sarg

cremă de dinți neîncunjerat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACTĂRII ȘI ADMINISTRĂȚIEI

V. N. în F. Șeb. Pentru America abonamentul e 5 cor. 50 bani pe 1/2 an și aici e 2 cor. 20 bani. Ai să mai trimiți încă 3 cor. 70 bani.

P. P. în Bpr. Călimdarul pe a. 1907 a apărut. Costă 40 bani și 5 bani porto.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Meltzer

Lipsa de apetit a copiilor bolnavi de stomach adese-ori provine de acolo, că nutrețul le este bun, dar' nu e potrivit cu sucurile lor de mistuire. Dar' făina lui Kufek pentru copii are efect de a deștepta apetitul pe lângă aceea, că e un nutreț pufnic, adică un astfel de nutreț, în care se află în belșug albumin și materie minerală, așa că singură e îndestulătoare pentru nutrirea băieților. Folosindu-o aceasta, se poate da băiatului supă de carne, lapte caco etc. și astfel îl putem deda earăș la nutrețul de mai nainte.

134 B 1-1

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

pentru sezonul de toamnă

● ● noutățile ● ●

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stoffe englezești, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestimente, precum: Sacko, Jaquette, fracuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

159 13-52

Croitoreasă bună

sosită din București și lucrând numai după moda pariziană, roagă pe onor. doamne să viziteze atelierul său.

D-ra Adam

Strada Măcelarilor Nr. 30

Etagiul I.

212 4-6

Doi băieți

să primesc ca învățacei în lucrătorea de ghetarie și cismarie a subscrisului

TEODOR MOLDOVAN

Str. Gușterii Nr. 85

158 6-6

Sibiu — Nagyszeben.

În totdeauna bani în buzunar.

Până la 200 sau 300 Cor. lunar profit pentru doamne și domni din toate clasele și pretutindeni prin reprezentanți, lucrări de mână, adrese, etc. pentru articole de consum. Detalii sub „Mercur“ Nürnberg 1, Fürtherstrasse 78. 178 9-10

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment. Capsiei comp.,

substituire pentru

Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care se folosește mai mult de treizeci și șapte de ani ca ungere sigură la podagră, reumatism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai puțină valoare, la cumpărare se fim precauți și se primim numai sticle originale în șatule cu marca de scutire Anker și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fil., C. 1.40 și C. 2. — se cașetă în toate farmaciile; dep. princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la

„Leul de aur“ în Praga

Strada Elisabeth Nr. 5 nou

Espediție zilnică.

214 2-40

Atenție! Nici când n'a fost! Atenție!

Un orologiu

care umblă bine, pe lângă garanță, cu lanț cu tot costă numai Cor. 2 95

espedăm noi, cât timp ne ajunge depositul, dela filiala noastră în Bregenz (Austria), trimițând banii înainte sau cu rambursă; noi facem acest preț enorm de ieftin, ca să lichidăm depositul nostru de peste 100.000 de bucați.

Rară ocașie favorabilă pentru revânzătorii.

Fabrică helvețiană de oroloage „Aralk“, Bregenz.

Garanță 2 ani!

231 1-3

Garanță 2 ani!

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit și confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneze și pariziene. 118 13-52

Buti bune de ținut vin

să vând cu preț convenabil.

Informații la administrația „Foi Poporului“.

|| Preluare de ospetărie. ||

Berărie, cu localități de curte

Strada Cîsnădiei Nr. 51

mai nalute Speck — — — restaurant vechiu.

Bere bok de grad înalt, Transsylvania deschisă zilnic de mai multe-ori începere proaspătă (șap). — — —

Bere de Steinbruch
cu butelia o o o o o

Culină recunoscută
de bună, fără a fi
liși să luăm beutură

Vinuri veritabile
curate o o o o o o o

Zilnic dejun mezoluri. — Prânz în ospetărie și în afară.

211 4-6

— Odaie separată pentru reuniuni. —

De sprigin binevoitor se roagă

L. Kwanka.

Trebuințele d-voastre de cafea și tee

să le acoperiți mai bine la **Iuliu Meinl** în **Budapesta** (filială: **Sibiu, strada Cîsnădiei 24.**) Firma Iuliu Meinl e dovedită ca cea mai mare în Ungaria în branșa sa. Ea importează cafea și tee direct din țările de producție, ceea-ce se poate dovedi. Cereți preț-curant; acesta oferă în sine și prin sine o lectură interesantă și cuprinde o mulțime de lucruri, cari sunt foarte prețioase a le cunoaște fiecare econoamă. Preț-curantul la dorință se trimite gratis și franco.

Iuliu Meinl, Budapesta. Filială: Sibiu, strada Cîsnădiei 24.

228 1-

F. STOIBER

Sibiu, strada Cisnădiei 57.

Deposit de mănuși și bandage.

Are onoare a recomanda înaltului stat militar și onoratului public civil depositul său bogat în toate felurile de mănuși de nou procurate glacé, svedice, de spălat (pentru ofițeri și comis), de mătase și de ață (lungi și semilungi), toate numai în calitatea cea mai bună, cum și în bandage și specialități și se roagă de prețiosul sprigin.

202 4-6

Publicațiune.

Am onoarea a face cunoscut preastimatului public din Sibiu și jur, că 'mi-am mutat

ascuțitoria mea artistică

din Viena la Sibiu. Aici se efectuează briciuri, foarfeci și toate uneltele și instrumentele cu cunoștință de specialist și pe lângă prețurile cele mai ieftine. Ca specialitate țin întotdeauna un deposit bogat de briciuri engleze, cu ascuțit concav prima și toate utensiile pentru barbieri și friseri. La aceste fac atenție în deosebi pe aceia, cari se rad singuri. Comande postale se efectuează în 3 zile.

Rugându-mă de spriginul binevoitor, semnez

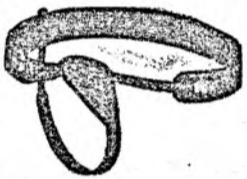
Alexandru Exner, ascuțitor artistic
Pământul-mic 13.

187 8-10

Bandage patentate pentru hernie

priv. imp. reg.

fără arc pe corp, cu arc pe pelotă.

Lei 14 buc. pe o parte
> 22 > pe amb. părți
Indicațiunea măsurii.

1) Incunjurul șoldului în centimetri; 2) Unde este hernia: la stânga, la dreapta sau în ambele părți; 3) Mărima aproximativă a herniei: d. e. ca un ou de găscă, un ou de găină sau ca un pumn, etc. etc.

Această nouă construcțiune de bandage pentru hernie o pot recomanda ca cea mai sigură, practică și comodă ori-căruia care suferă de hernia cea mai gravă și îndelungată și chiar aceia, care are ocupație grea. E recunoscută cu laude de toate autoritățile medicale și foarte bine recomandat.

O. NEUPERT NACHFOLGER
fabrioa de bandage

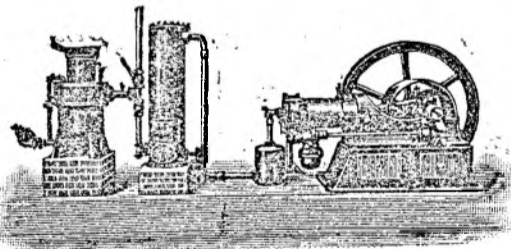
Viena I, Graben 89 A (în interiorul Trattnerhof)

Se expediază prompt cu ilustratul mod de întrebuințare contra ramburs.
Prospecte gratis la cerere. 191 8-10

LANGEN și WOLF

fabrică de motoare în Viena

cea mai veche și mai mare fabrică specială a monarhiei.

Motoare originale „Otto” și locomobile pentru benzină și petrol, cum și gaz de iluminat.

Motoare de gaz aspirator, cari se mină cu cărbuni de lemn, coacs sau cărbuni de antracit.

Aceste motoare de gaz aspiratoare sunt pentru minat cele mai ieftine în prezent, fiindcă ele numai pe oară și putere de cal consumă 1½-2½ fileri material de ars. Mașinist sau focar e de prisos.

Special pentru minatul morilor este mașina cea mai escelentă a prezentului.

Cu deslușiri, descrieri și figuri, cum și preliminar de spese servește

Reprezentanța generală pentru Ardeal

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașine și mori

Sibiu, Poarta-Cisnădiei.

163 11-28

Peste 300 de distincții înalte.
Peste 30.000 motoare originale „Otto” în minare.

Condiții de plată favorabile.
Garantă deplină și serviciu eulant.

Tusa, îmbolnăvirile de catar, durerea de piept, îmbăloșirea, asudatul de noapte, horecătul, sunt adese-ori presemnele celui mai periculos dușman al sănătății noastre, al infirmității

tuberculose!

Trebue să stirpim reul în germine, și dacă el s'a ivit, trebue să ne dăm silința cu atât mai mult a-l înfrânge, spre acest scop servește

Tuberinul lui Halapi

distins la expoziția engleză cu medalia de aur și diploma de onoare, recomandat de mulți medici, care într'adevăr înfrânge tuberculosa, delătură tusa, ușurează scuipirea de sânge, disolvă flegma. Deci cine voințe să se elibereze de acest reu sau să-l previe, să folosească și procure o sticlă de model cu 3 cor., sau o sticlă mare cu 5 cor. 77 21-40

Deposit principal pentru Austro-Ungaria:

Farmacia „Apostel“

Budapesta, Josefring Nr. 64/26.

Nu numai să cetim

ci trebue să și probăm

săpunul de lapte de crin Steckenpferd

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieși) ca să avem un teint alb și liber de pistru, cum și o culoare delicată a feții.

Să află bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmacile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteritei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 27 50

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gingașă a se presenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vinderarea reului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamăruntul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacurile trebuincioase pe lângă ținerea în cel mai mare secret. În scrisoarea se pună marcă de răspuns. După încheierea cursei scrisorile se ard sau la cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecutor și curățitor e Institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiințiozitate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curăță sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vîndocă de azi de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel sau propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de baciă, de țevă, de tisticule, de ăra spinării, de nervi, armările omaziei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile la dă începî Dr. Palócz dela 10 ore a m. până la 6 ore seara (Duminica până la 12 ore la ameză).

Adresa: Dr. PALÓCZ medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 84 33-

Nr. 2919/906.

230 1-3

Publicare de licitație.

Lemne de foc și de lucru din secția de exploatare »B« a pădurii comunale Alțina, aflătoare pe o tăietură de 180 jugere cat. din anul 1903—1905 cu diametru de 18—26 cm. 2052 de bucăți, cu diametru de 28—38 cm. 2960 de bucăți și cu diametru de 40—70 cm. 1683 de bucăți, de stejar din cari se pot scoate 5040.⁸ metri cubici, se vor vinde prin licitație publică împreună cu oferte închise, în 29 Oct. n. c. la casa comunală din Alțina.

Prețul de strigare 31514 Cor. 60 fil.

Vadiu: 10% a prețului de strigare.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare.

La ofertele scripturistice are să se alăture vadiul scris.

Condițiile de licitație se pot vedea la oficiul reg. ung. forestier din Sibiu și la prim-pretorul subscris.

Nocrich, 7 Oct. 1906.

In absența din oficiu a prim-pretorului

Graef
pretor.

Nr. 824/906.

229 1-3

Publicațiune de licitație.

In 14 Octomvrie n. c. se esarêndează prin licitație publică pășunea estinsă, aparținătoare comunei **Noul-săsesc** (comitatul Sibiu) și bisericei evanghelice, pe timpul din 1 Noemvrie 1906 până în 1 Martie n. 1907. Informații se dau în cancelaria comunală.

Noul-săsesc, 7 Oct. 1906.

Primăria.

Nr. 637/906 prim.

221 2-2

De dat în arândă.

Primăria comunei **Daia** dă în arândă prin licitație publică, ce se va ținea în 14 Oct. a. c. la 3 ore p. m. dreptul de pășune de toamnă și de iarnă pe 1906, exerciut și până acuma în hotarul comunei. Prețul strigării e 200 Cor. Vadiu 10%. Condițiile de licitație se pot vedea în cancelaria comunală în orle de oficiu.

Nr. 4109/1906 pret.

219 2-3

Vindere de lemne de brad.

Comuna **Seliște, Gales și Tilisca** au primit cu ordiul m. Nrul 32883 I-A-2 îndreptățirea de a vinde, în brădetul dela Piatra-Albă lemnele de brad pe un teritoriu de 1057.3 jugere cat. prin tăiere, — ear' pe un teritoriu de 714.7 jug. prin rărire.

Negustori de lemne, care se interesează de vânzarea de pășuri pot lua aceste părți în privire în lunile Octomvrie și Noemvrie a. c., până-ce ține timpul favorabil.

Pentru deslușiri și îndrumări se poate adresa la primăriile comunelor interesate, respective la curatoraul de cerc r. u. g. silvanal în Seliște.

Seliște, în 25 Septemvrie 1906.

Primpretorul cereului.

Fără îndoială cele mai bune și
mai ieftine**lumini de ceară**

în toate mărimile, albe și cu flori, atât en gros cât și en detail se pot căpeta la

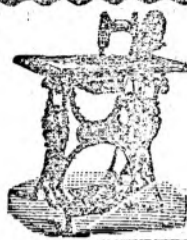
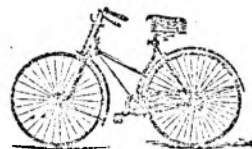
Gustav Meltzerfabrică de lumini și săpun
strada Gușteritei 25.

Filială Meltzer, Piața mică.

Parfumeria Meltzer,
— strada Cîsnădiei. —

220 2—

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer.

AVIS!

P. T.

Comerciu de mașino de cusut și biciclete

Carol F. Wultschnercum și atelierele sale și
institutul seu de nichelat,

se află din 1 Septemvrie 1906 în

strada Poplăcii 43 (Quergasse, colțul Hechtgasse)

unde se execută prompt, conștientios și foarte ieftin toate lucrările aparținătoare branșei mecharice, cum și toate reparaturile la bicicle și mașinele de cusut.

Tot acolo se află și un

Deposit de bicicle, producție proprie și deposit de mașino de cusut
de-ale celor mai renumite fabrici din Germania și Austria.

Mai de-arte se află întotdeauna în deposit toate părțile constitutive ale mașinelor de cusut și ale bicicletelor și apertinențele lor.

Ocasie rară de cumpărat

în mașino de cusut, cu prețuri foarte scăzute.

Rugându-mă de spriginul binevoitor, semnez

227 1-3

Cu distinsă stimă

Carol F. Wultschner, mechanic
Sibiu—Nagyszeben.

Am ono-re a face cunoscut onor. p. t. public, că afară de articli de cărnățăi, șuncă escelentă, stăniță de cea, cârnuri afumate, naseare de porc prima etc. toate de calitate escelentă recunoscută, de azi înainte vând și

carne proaspătă de porc

cu prețurile de zi, în neguțătoria mea de cărnuri afumate,

strada Măcelarilor Nr. 21.

La o probă ievită cu stimă

223 2-2

Francisc Serfözö

strada Măcelarilor Nr. 21

vis-à-vis de posta principală.

Zilnic cărnăți și cărnuri afumate din carne curată de porc.

Jodella

(Uleiul de pește Lahusen). Cel mai plăcut ulei de pește.

Neîntrecut ca mijloc de nutrițiune și întărire!

Are efect de-a renouă sucurile, de-a provoca apetitul, ridică forțele corporale în cel mai scurt timp. E de recomandat în deosebi copiilor anemici, slabi, rachitici și scrofuloși.

Prețul Coroane 3.50 și 7.

Singularul fabricant:

225 1-10

Farmacistul **Wilh. Lahusen** în Brașov.

Fînd imitații, se fim atenți la numele „Jodella”; toate celelalte preparate, ca neveritabile, sunt a se refusa. Proaspăt se căpeta în toate farmaciile din Sibiu.

Fiecare imitație și retipărire e punibilă.

Singur veritabil e balzamalul lui Thierry

numai cu marca verde de călugărită. Scutit prin lege. De renume vechiu, neîntrecut contra perturbațiilor de mistuire, sgărçurilor de stomach, colicei, catarului, durerilor de piept, influenței etc. Prețul: 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă mare specială cu închizătoare patent Cor. 5.— franco.

Alfide de certifolii a lui Thierry recunoscută în general ca Non plus ultra contra tuturor ranelor cât de vechi, aprinderilor rănirilor, absceselor și umflăturilor de ori-ce-fel. Prețul 2 borcane Cor. 3.60, trimite rumai după espedarea înainte a banilor sau cu rambursă farmacia A. THIERRY în Pregrada lângă Rohitsch-Sanerbrunn.

Broșură cu mii de scrisori de mulțămite, gratis și franco.

Se poate căpeta în toate farmaciile mai mari și drogheriile medicinale.

179 9-52

EREMIE PUREGE

lăcătuș artistic și de edificii, instalator
Sibiui, Rosenanger Nr. 9
 preia toate lucrările de lăcățăr, anume:
 porți, balcoane, sprinjitoare de trepte,
 gratii la morminte, gratii în toate felurile
 de stil etc.

Deposit de
cuptoare de fert (economice)
 în mare asortiment.

224 2-15

Să garantează executare solidă.
 Prețurile cele mai ieftine.

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor
 și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen

str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comodă se face din strada Ocnei,
 preia toate comanda, ce se țin de această branșă,
 și cari se execută conștient și foarte ieftin.
 222 2-

BORVIZ DE REPAT
 IZVORUL BATHORI
 CEA MAI BOGATA
 APA MINERALA
 IN ACID CARBONIC

13 4-17

Ludovic Ferencz,

crotor de bărbați,
 Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului
 pentru sezonul de toamnă

noutățile

sosește chiar acum, pentru haine
 de bărbați stoffe englezești,
 franțuzești și indigene, din cari
 se execută după măsură cele mai
 moderne vestimente precum: Sako,
 Jaquete, fracuri și haine de
 salen, cu prețuri foarte moderate.

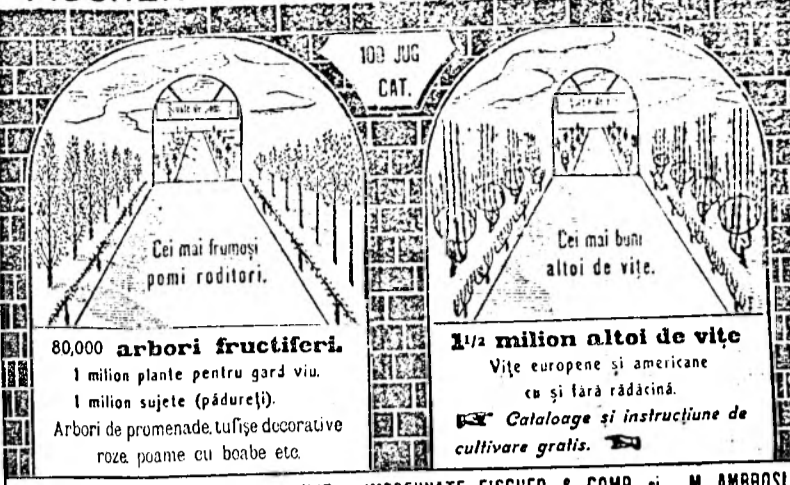
Deosebită atențiune merită
 noutățile de stoffe pentru pardie-
 siuri și „Raglam“, cari se află
 totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșilor con-
 fecționate în atelierul meu își per-
 mit a atrage deosebita atențiune a
 on. domni preoți și teologi absolvenți

În cazuri de urgență confecțio-
 nez un rind complet de haine în timp
 de 24 ore.

14 37-

FISCHER & COMP. NAGYENYED Ungaria.

103 JUG
 CAT.

Cei mai frumoși
 pomi roditori.

80,000 arbori fructiferi.
 1 milion plante pentru gard viu.
 1 milion sujete (pădureți).
 Arbori de promenade, tufișe decorative
 roză poame cu boabe etc.

Cei mai buni
 altoi de vițe.

1 1/2 milion altoi de vițe
 Vițe europene și americane
 cu și fără rădăcină.
 Cataloge și instrucțiuni de
 cultivare gratis.

SCOLELE de POMI și VIȚE de VIIE IMPREUNATE FISCHER & COMP. și M. AMBROSI.

209 5-12

Institut de credit funciar din Sibiu.

Strada Pintenului nr. 2.

Împrumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, sentite de dări.

ce se pot lombarda la banca austro-
 ungară, se pot depune la toate tribuna-
 lele ungare de stat drept cautiune și
 vadiu și ca cautiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plă-
 tește institutul.

Escomptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent
 contra întabulării și altă garanță.

Esecutarea

de fiecare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:
 cumpărarea și vânzarea de efecte publice
 monete străine,

reșcupărarea cupoanelor și efectelor sortate,
 încasarea de cambii, checuri și asemnări,
 predarea de asemnări și bilete de credit
 pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în deposit spre păstrare,

Închirierea de resorturi de casse de fer

(săte depozite), sigure contra incendiului
 și a spargerii, etc. 6 21-26

Informațiuni amenunțite se dau cu bunăvoință și fără spese.

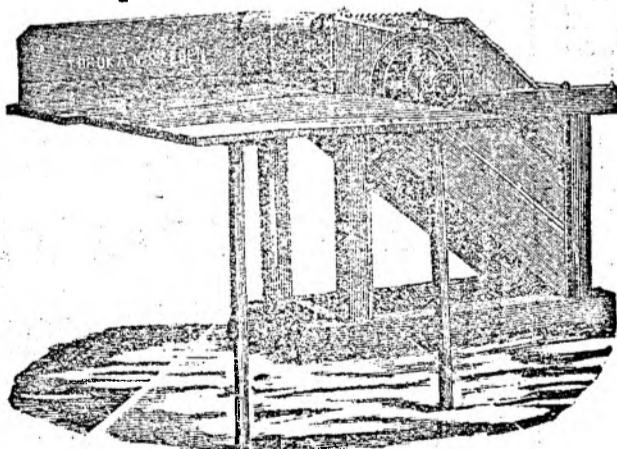
ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agricultori:

Mașine de îmblătit cu mâna sau cu cai, cu vapor sau cu motor pentru
 benzin, sistemele cele mai noue. Ciure de ales și de sortat, calitatea cea mai
 bună în patru mărimi. Greblă de fân.

Mașine de tăiat nutrețul,
 mașine de tăiat napii și sfărmi-
 tor de cucuruz în diferite mărimi,
 pompe de toate soiurile pentru
 fântâni până la adâncime de 20 metri,
 Pluguri de toate soiurile și siste-
 mele, mașini de sămănat cucuru-
 zul cu 2-3 șire, mașine „Titania“
 de sămănat cereale. Prese pen-
 tru săminte de ulei, zdrobi-
 toare.

Mori cu 1, 2 și mai multe petri
 mânate cu vapor și cu motor. Pre-

luare de sfredelire de fântâni, cele mai bune și mai ieftine fântâni.
 Coase cele mai bune pe garanție dela cor. 1.60 până la 2 cor., la co-
 mandă mai mare se capătă după 10 coase una gratis.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin,
 petrol și gaz (cărbuni).

Prospecte, desemnuri și preliminarare de spese franco și gratis.

21 20-

AMERICA.

Plecarea din **Havre**
în fiecare Sâmbătă.

Bilete de călătorie prin
linia franceză.

Trimitere bună și repede. Intreținere escelentă
inclusive vin și licher. Bilete de călătorie pentru
căile ferate americane la ori-ce stațiune cu
prețuri originale. 182 9—13

Informații mai detaliate gratis și franco prin

linia franceză

VIENA IV. Weyringergasse Nr. 8.

Cine suferă de podagră, reumă, ischias, se
cumpere o sticlă de

Fluid de podagră al D rului Flesch

care vindecă sigur podagra, reuma, durerile de
mâni, de picioare, de spate și de șele și slăbia de
picioare, cum și umflăturile. Efectul se simte în
timpul cel mai scurt. Se poate căpeta în
farmacia lui **Dr. E. M. Flesch**, „Magyar
korona“ în Győr, Baross-ut 24.

O sticlă de 1 $\frac{1}{2}$ decilitru Cor. 2. Pentru
folosință mai lungă o sticlă de familie Cor. 5.
La comanda de trei sticle mici sau două sticle de
familie se face expediția franco.

215 3—36

Marce postale

vechi și mai bune, de-ale iubileului României și
altele cumpără

IOAN MIKSCH

Troppau, Annagasse 1. 218 3—5

= DEMETER = solut. kalisulfogujacol.

Conținutul preparatului meu aduce în uimire
știința medicală modernă și se aplică cu folos ad-
mirabil și în țări străine de cei mai renumiți profes-
ori și de medici — fiind încântați de rezultatul și
efectul ajuns.

Aceia cari tot felul de medicament au între-
buințat și nu le-a folosit nimica, cărora zilele le erau
numerate — făcând încă o probă și cu medicamentul
meu, surprinși de puterea și efectul avut, întrebun-
țându-l timp mai îndelungat — dând mulțămită Atot-
puternicului că au aflat acest medicament prețios,
s'au însănătoșat în scurt timp — scăpând de sigura
moarte înainte de vreme.

Demeter solut. kalisulfogujacol se aplică
cu splendid efect la ori-ce fel de tuse, răgușeală,
durere de piept oftică (tuberculosă), cathar de plu-
măni, asthma, respirul greu, precum și la copii contra
tusei măgărești. Oprește asudatul greu, face poftă
de mâncare, recapătă somnul, și din ce în ce se
întărește și însănătoșează bolnavul. Prețul este 2 cor.
Numai aceea sticlă e veritabilă, care e provăzută cu
numele **Demeter Cornel**. Se capătă la Cornel
Demeter, Piața școalei Nr. 35, Orăștie (Szászváros),
precum și în farmacia Dr. Hintz György, Kolozsvár,
Mátyás király tér 27 și la farmacia Földes Kelemen
Deák Ferencz utca 11.

216 3—10

Sirup de smeură

producție proprie

per chilo Cor. 1.50

la cumpărare în cantitate mai mare mai ieftin în
proporție corespunzătoare, se poate căpeta la

Victor Jauernig

Strada Morii. 180 9—10

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Praf de Korneuburg a lui KWIZDA pentru nutrire vitelor,
mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul:

1 șatulă cor. 1.40, $\frac{1}{2}$ șatulă cor. —.70.

De preste 50 ani în folosință în cele mai multe grajduri în lipsă
de poftă de mâncare, mistuire slabă, spre îmbunătățirea laptelui
și înmulțirea adunantei laptelui la vaci.

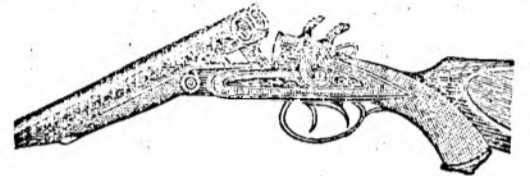
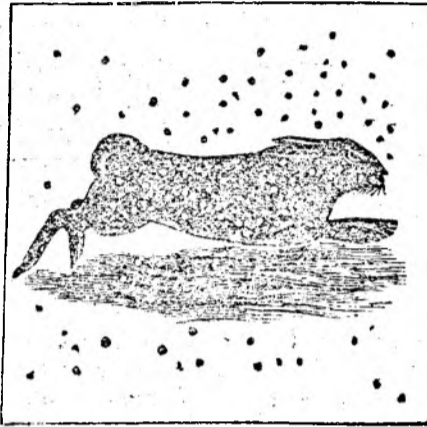
Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.
Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, prin
depositul principal

Francisc Ioan Kwizda

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 II. 11—25

Ces. și reg.

fabricant de arme, de curte

PETRU WERNIG

Ferlach (Carintia).

Anul înființării 1867.

Adresa telegrafică:
PETRU WERNIG
FERLACH.

ATELIER
204 5—5
pentru fabricarea de arme de precisiune.

Premiat cu medalii de aur și argint.

Cunoscuta hârtie de cigarote egipteană universală

A I D A

(Yergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ocnei.

186 17—26

Industrie indigenă!

Prima fabrică transilvană de stearin și săpun,

dela preluarea conducerii ei de către institutul „Vereinsbank“ ardelean, de nou
adiustată și provăzută cu cele mai moderne mașine, livrează toate soiurile de lumini de
stearin, cum și ca specialitate deosebită

săpun de spălat neutral,

praf veritabil de săpun și diferite alte soluri de săpun

în o calitate așa de escelentă, încât aceste pot susține comparația cu ori-ce produse de
concurență, chiar și cu cele din străinătate.

Noi recomandăm deci procurarea acestor produse indigene, cari escelează prin
bunătața și vrednicia lor.

30 19—

Prima fabrică transilvană de lumini.